

Foto - E. Gabranovs

Veltījums Ukrainai. Starp 16 priekšnesumiem neizpalika Ukrainai veltīta dziesma. Jāpiebilst, ka "Gūdos" nekad neizpaliek eksperimenti. Šogad Upītes ļaudis eksperimentēja arī ar koklēm un dažāda veida elektronisko mūziku.

Foto - E. Gabranovs

"Slepenis agents". Šīs balvas ieguvēja Vineta Zeltkalne nešaubās, ka slepenajam vēstnesim vienmēr jābūt pirmajam, neredzamam, kurš neko lieku nestāsta. Spriežot, ar ko īpaša Upīte, Vineta lakoniski secināja: "Īpaša ar ģimeniskumu – viņi visu dara kopā!"

Foto - E. Gabranovs

"Blūds". Saņemot balvu, labākais šoferis uz pasaules Jāzeps Jermacāns jokojot pavēstīja: "Braulām, braucām, tikmēr rosproga..."

Legendārs vīrs. Šķilbēnu pagasta rokgrupas līderis Vilis Cibulis (foto) uz skatuves kāpa kopā ar grupu "Unknown Artist".

Foto - E. Gabranovs

"Gūdi gūdam nūsviniet!"

Edgars Gabranovs

Aizvadītajā sestdienā kultūras centrā "Rekova" trešo reizi svinēja nemateriālā kultūras mantojuma svētkus "Gūdi", atzīmējot četru gadu jubileju kopš Upītes kultūrtelpas iekļaušanas Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Jāpiekrīt pasākuma organizatoram Andrim Slišānam, kurš sociālajos tīklos vēsta, ka "gūdi gūdam nūsviniet!"

Jāsecina, ka svētkos neizpalika dažādi pārsteigumi, tostarp fakts, ka pasākumu vadīja Nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" direktors Andris Slišāns kopā ar saviem trīs dēliem Dominiku, Miķeli un Jēkabu, sakot 'paldies' vārdus 2022.gada deviņu nomināciju ieguvējiem. Nominācijas "Plotuo reikle" saņēma Daiga Keiša, kuru godināja par tradicionālās dziedāšanas pārmantošanu, saglabāšanu, popularizēšanu un tālāk nodošanu "Upītes kultūrtelpā", atbildot uz provokatīvu jautājumu, vairāk mīl dziedāt vai savu otro pusīti Ilgvaru, neapjuka, bet paziņoja: "Ilgvaru." Humora dzirkstis neizpalika, arī suminot pārējos nominantus. Nominācijas "Rodūšis gors" par kulinārā mantojuma pārmantošanu un saglabāšanu saņēma Aija Korneja atklāja noslēpumu, ka, viņasprāt, visgaršīgākā ir ozbola

(miežu putraimu) putra. Savukārt nominācijas "Slepenis agents" ieguvēja Vineta Zeltkalne, kura vienmēr atrod laiku, lai palīdzētu Upītei, zināja teikt, ka slepenais aģents nedrīkst atklāt slepeni informāciju. Nopietni runājot, V.Zeltkalne "Vadugunij" atzina, ka arī turpmāk centīsies būt slepeni atklāta. "Kādam jābūt labam aģentam? Tādam, kurš ierodas tur, kur tevi negaida," viņa jokojā. Nominācijas "Vusod paieds" saņēma Velta Pužule ar smaidu seja atzina, ka kopš dzimšanas ir veikalniece, bet nominācijas "Deveiga sirsneņa" laureāte Anita Kairiša paziņoja, ka viņa, kā arī biedrība "Radošās idejas" ir pārsteigta par devīgo balvu.

Nominācijas "Dzeivoj kuo dvorā" ieguvējs Ernests Mežals piekrita, ka Upītē uzturas tāpēc, ka tā viņam ļoti patīk, bet nominācijas "Veikli piersteņi" saņēma Raina Vasiljeva apliecināja, ka prot ne tikai lieliski spēlēt uz dažādiem mūzikas instrumentiem, bet arī sagatavojusi dzejoli Ziemassvētkiem. Nominācijā "Vīgluos kuojas" par laureāti kļuva Viktorija Supe, bet nominācijā "Blūds" sumināja Jāzepu Jermacānu.

Ruta Cibule, uzrunājot klātesošos, uzsvēra, ka dzīvi var atainot tēlainā pasakā, kā to izdarīja A.Slišāns: "Tā, kā Sergejs Maksimovs var arī izrepot, kā arī var atdarināt isos vārdos: "Dēļ kam. Buc. Uhū. Vai, vai." Bet tikai ļoti gudri cilvēki prot dzīvi svinēt, tā kā to svin Upītes ļaudis. Ar gudrību es nedomāju Oksfordu, bet to dzīves gudrību, kas piemīt jums un jūsu draugiem – pa dzīvi iet kā pa svētkiem!"

Nākamajā
Vadugunī

- **Pasniedz tūrisma gada balvas**
Pretendē daudz uzņēmēju
- **Atklāj izstādi "Mūsējie"**
Balvu Centrālajā bibliotēkā

Covid-19

(2.decembris)

- Balvu novads – 25
- Alūksnes novads – 42
- Gulbenes novads – 31
- Ludzas novads – 53
- Rēzeknes novads – 50
- Madonas novads – 56

procentu likmi aizņēmumam prioritārā investīciju projekta "Balvu muižas apbūves kompleksa pārbūves 2.kārta" istenošanai. Aizņēmumu

Iedegs svētku egles

Ziemassvētku egles iedegs: 7.decembrī plkst. 14.00 Rugāju vidusskolas un tautas nama priekšā; 7.decembrī plkst. 17.30 pie Rugāju bibliotēkas; 9.decembrī plkst. 15.00 Baitinavā.

Nems aizņēmumu

1.decembrī Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti akceptēja lēmumu projektu ņemt ilgtermiņa aizņēmumu 2022.gadā līdz EUR 1 000 000 uz 20 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada

Īsziņas

atmaksu garantēs ar Balvu novada pašvaldības budžetu.

Aicina uz tikšanos Tilžā

7.decembrī plkst. 17.00 Tilžas kultūras un vēstures namā iedzīvotāji aicināti uz tikšanos ar pašvaldības vadību, deputātiem un speciālistiem.

Lauku labu tirdziņš Balvos

10.decembrī Balvos, laukumā pie kultūras nama no plkst. 9.00 notiks tradicionālais lauku labumu jeb *zaļais* tirdziņš Ziemassvētku noskaņās. Interesentiem būs iespēja sarūpēt svētku dāvanas un iegādāties dažādus lauku labumus, mājražotāju gardumus un amatniecības izstrādājumus.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Ja kādā jautājumā izcēlies skandāls, radušās domstarpības, tad pēdējā laikā bieži tiek lietots termins 'komunikācijas trūkums'. Jā, kā kolēģei kādreiz teikusi mamma, cilvēkiem vajag sarunāties. Tikai tad var noskaidrot viedokļus, lietas būtību un izdarīt secinājumus. Taču nereti šajā komunikācijas procesā pietrūkst kādas nianse – godīguma un atklātības. Daži gan aizbaidinās, ka komunikācijā kaut ko nav sapratuši, nav pateikuši līdz galam, pareizāk sakot, noklusējuši kā blēdīgs vīrs, kurš no sievas grādīgā pudelī slēpj aizkariem. Nupat kā bumba uzsprāga ziņa par to, ka iedzīvotājiem nāksies maksāt ne tikai par jau tā dārgo elektrību, bet savu tiesu dārgāk vēlas iekasēt arī elektrības tīkli. Vai, runājot par elektrības sadzīvinājumu, neviens par to neiedomājās un nezināja agrāk? Noteikti zināja. Tikai mīļā miera un savas reputācijas labā neko neizpauž. Sabiedrības sašutums, iespējams, neko nemainīs, vai tas uzvirdīs tagad vai agrāk, tomēr par noklusēšanu var parunāt. Meklējot atbildes uz dažādiem jautājumiem, arī žurnālisti nu jau labu laiku saskaras ar to, ka, nosūtot savu jautājumu kādai augstākstāvošai instancei vai amatpersonai, lielākoties saņem formālu atbildi vai tā saukto preses relīzi. Nav jauki pateikt un dzirdēt, ka tev nepiestāv šī cepurīte. Bet pastāv iespēja, ka tu šo cepurīti nomainīsi pret citu, un neviens par tevi turpmāk tā neteiks.

Latvijā

Pirmajos mēnešos būs tehniskais budžets. Tikai sesto reizi kopš neatkarības atjaunošanas Latvijā nākamais gads sāksies ar tehnisko budžetu. Politiski ilgās valdības veidošanas dēļ gadskārtējo budžetu nav pieņēmuši, tādēļ nākamais gads būs jāsāk ar pagaidu jeb tā saukto tehnisko budžetu. Visticamāk, pie gadskārtējā budžeta valdība tiks tikai nākamā gada martā. Tehniskais budžets nozīmē, ka tēriņi būs mazāki.

Veiksmīgi piesaista investīcijas. Aizejošais gads kļuvis par veiksmīgāko investīciju piesaistes ziņā Latgales speciālajai ekonomiskajai zonai (SEZ). Parakstīts apjomīgs ieguldījumu līgums ar SIA "Ligt Guide Optics International" 24,3 miljonu eiro apmērā un ar Līvānu uzņēmumu un Lietuvas uzņēmuma Daugavpili meitas uzņēmumu SIA "Pulsar Optic" gandrīz 1,7 miljonu eiro apmērā, kas ir nozīmīgs attīstības rādītājs. Lielie augsto tehnoloģiju uzņēmumi arvien vairāk uzticas Latgales reģiona un Latgales SEZ attīstības potenciālam.

Vēja generatori var izmainīt Kurzemes piekrasti. Latvija un Igaunija, parakstot sadarbības memorandu, vienojušās, ka tuvāko divu gadu laikā sāks būvēt vēja generatorus Baltijas jūrā. Tie atradīsies starp Sāremā salu un Kurzemes piekrasti, kur, kā uzskata, ir labākie apstākļi vēja parku attīstīšanai. Vēja parks "Elwind" tiek realizēts steidzamā kārtā, lai Baltijas valstis astoņu gadu laikā no elektrības patērētājiem kļūtu par elektroenerģijas ražotājiem. Taču vietējie uzņēmēji nobažījušies, ka jalais kurss var izmainīt visu savdabīgo Kurzemes piekrasti, kā arī veicināt jūras krasta noskalošanu.

Pieprasa stingrāk kontrolēt kravas transportu. Analizējot pēdējā laikā notikušās traģiskās autoavārijas uz Latvijas ceļiem, kur bijuši iesaistīti kravas auto, satiksmes eksperti rosina stingrāk kontrolēt gan uzņēmumus, kam pieder smagās mašīnas, gan to šoferus, gan kravas auto stāvokli. Visi šie jautājumi būs dienaskārtībā 9.decembrī ceļu satiksmes drošības padomes sēdē, kuru vadīs satiksmes un iekšlietu ministri.

Turpmāk vilku medībām jāpiesakās. 1.decembrī Valsts meža dienests (VMD) saņēmis informāciju par 270 vilku nometīšanu, līdz ar to vilku medības šajā sezonā turpmāk atļautas tikai ar iekreizēju pieteikšanu, saskaņojot to ar VMD virsmežniecības inženieri medību jautājumos. 2022./2023.gada medību sezonā VMD noteicis pieļaujamo vilku nometīšanas apjomu – 280 dzīvniekus. Saskaņā ar VMD rīkojumu no brīža, kad līdz pieļaujamā vilku nometīšanas apjoma izpildei atlikuši 10 dzīvnieki, vilku medības atļautas tikai ar iekreizēju pieteikumu, saskaņojot to ar VMD virsmežniecības inženieri medību jautājumos. Tas nepieciešams, lai pieļaujama vilku apjoms netiktu pārsniegts.

(No interneta portāliem www.delfi.lv, www.tv3.lv)

Aicina apmeklēt sāls istabu Balvos

Sāls dziedinošās spējas

Maruta Sprudzāne

Balvos sāls istabu pēdējo mēnešu laikā apmeklējuši vairāk nekā 300 cilvēki. Iedzīvotāji izmanto veselības projekta piedāvāto iespēju – talonus, ko izsniedz novada pašvaldība. Nāskākie paspējuši izņemt talonus pat vairākas reizes, ar prieku izbaudot procedūru.

Lai apmeklētu sāls istabu, vispirms ir jāpierakstās uz konkrētas darbdienas laiku. Ar apmeklētājiem tiek saņemta medmāsa Milija Bleidere, kurai rūp, lai cilvēki procedūras laikā atpūstos un gūtu labumu. Apmeklējumam arī attiecīgi jāsaņem atļaujas. Uz procedūru jānāk brīvā sportiskā apģērbā un zeķītēs. Nozīme būs atsegtām ķermeņa daļām, jo procedūras laikā sāls smalkie kristāliņi nonāk ne tikai elpceļos, bet arī uz ādas. Tas uzlabo ādu, stabilizē nervu sistēmu, rada labsajūtu un stiprina imunitāti. Medmāsa uzsver, ka nevajadzētu uzreiz pēc sāls istabas doties uz peldbaseinu vai dušu. Tad procedūras labums būs pazaudēts. Taču otrāda darbība – pēc baseina nākt uz sāls procedūru – gan ieteicama. Medmāsa ievērojusi kādu aktīvu pensionāri, kura bija pacentusies saplānot pat trīs veidu procedūras, nodrošinot sev maksimālu labumu, proti, apmeklēt peldbaseinu, masāžu un sāls istabu.

Mūsdienās diemžēl dzīvojam un strā-

Apmeklējiet sāls istabu! Apmeklēt sāls istabas procedūras aicina gan lielos, gan mazos, taču to nedrīkst darīt akūtā slimības fāzē, kad ir temperatūra, iesnas vai klepus. Medmāsa rūp, lai visi justos labi. Taču dažkārt apmeklētāji izsaka arī neapmierinātību. Kādam licies, ka sāls padeve bijusi par vāju, jo, redz, nav sajūsts sāļums uz lūpām, bet citam atkal sāls bijis par daudz.

Sāls padeve. Balvos sāls istabā ir četri krēsli. Procedūras laikā skan nomierinoša mūzika, ir aptumšots apgaismojums un skan vienmērīga sāls dzirnaviņu rukoņa. Medmāsa rūpējas par attiecīgas sāls normas padevi, kas caur mehānismu smalku kristālu veidā nonāk tālāk procedūras telpā. Lai relaksētos, telpā jāvalda klusumam un miermīlīgai noskaņai.

dājam piesārņotā vidē, un piesārņojums caur elpceļiem uzšūcas un bojā dzīvībai svarīgus orgānus, kā arī rosina plaušu slimības. Sīkās sāls daļiņas

efektīvi attīra elpošanas ceļus līdz pat sīkākajam bronham, tādēļ iesaka procedūras laikā elpot caur degunu un izelpot caur muti.

"Cits bazārs ziemā 2022"

Mācās ražot un pārdot

Irēna Tušinska

3.decembrī tirdzniecības centrā "Domina Shopping" norisinājās izglītības organizācijas Junior Achievement Latvia (JA Latvia) un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) organizētais skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) Latvijas mēroga pasākums "Cits bazārs ziemā 2022". No vairāk nekā 400 pieteiktajiem SMU dalībniekiem tika izvēlēti 270 no visas Latvijas, tostarp Viļakas Valsts Ģimnāzijas (VVG) SMU "AVA", kurš ražo dabīgos, mitrinošos lūpu balzamus, VVG SMU "Madonna's choice", kas ražo saulesbrilles, kā arī Balvu Valsts ģimnāzijas (BVĢ) SMU "ZaLu", kas piedāvā stādus kūdras podiņos. Balvu novadu pasākumā šoreiz pārstāvēja VVG SMU "AVA" un BVĢ SMU "ZaLu".

SMU "AVA" vadītāja, VVG 11.klases audzēkne Dana Romanova pastāstīja, ka pircējiem piedāvāja izvēlēties kādu no 50 pašu sarazotajiem ekoloģiskajiem lūpu balzamiem, piebilstot, ka uzņēmuma produkciju iespējams iegādāties arī tiešsaistē SMU katalogā. Dana atklāja, ka uzņēmums dibināts pirms pusgada, bet produkciju sāka ražot tikai pirms pāris nedēļām. Kopā ar skolēnu mācību uzņēmuma vadītāju tajā darbojas vēl trīs VVG skolnieces – Viktorija Zeļenovska (11.klase), Diāna Dupuža (12.klase) un Mīlana Baklagina (12.klase). Meitenes ražo trīs dažādus lūpu mitrinošos balzamus ar lavandas, apelsīnu un piparmētru ēteriskajām eļļām trīs toņos – rozā, sarkanā un oranžā. "Produkts ir lieliski piemērots kā dāvana tuviem cilvēkiem, ir iespēja iegādāties komplektus, kuros ietilpst 3 lūpu balzami. Nākotnē gribam paplašināt produktu klāstu," pastāstīja Dana.

Arī BVĢ SMU "ZaLu" priekšroku dod ekoloģiskas un videi draudzīgas preces ražošanai. Tie ir kūdras podiņos iestādīti istabas augu stādi, kurus pircējs varēs izaudzēt, vadoties pēc tai pievienotās instrukcijas. "Ideju radījam kopā ar skolasbiedrēni Līvu Luksti. Tā kā aizraujos ar istabas augu pavairošanu (ar tiem man mājās pilnas palodzes), nolēmām piedāvāt pircējiem kūdras, nevis plastmasas podiņos iestādītus stādus, jo plastmasa, kā zināms, piesārņo vidi. Augiem pievienojām audzēšanas instrukciju, kas tapusi, pateicoties maniem personīgajiem novērojumiem un pieredzei," pastāstīja uzņēmuma dibinātāja Anete

"Cits bazārs ziemā". VVG SMU "AVA" meitenes ražo lūpu balzamus no dabīgām sastāvdaļām – Či sviesta, kam pievienota kokosriekstu eļļa, bišu vasks, ēteriskās eļļas un minerālvielu pigments. Šī biznesa ideja pieder Dana. "Savu produkciju lietojam arī pašas," viņa apgalvo.

Zakarīte. Pēc tirdziņa Anete atklāja, ka tā bija neaizmirstama pieredze, kuras rezultātā tapa jaunas idejas: "Ja iepriekš kūdras podiņos stādiem pirkām veikalos, turpmāk nolēmām tos izgatavot pašas. Tas būs vēl viens mūsu ieguldījums ekoloģiska dzīvesveida veicināšanai." Anete pastāstīja, ka Rīgas pircēji sajūsmīnājās arī par uzņēmuma tirdzniecības vietas noformējumu: "Tikai vieta, kurā tirgojam, bija pašā nomalē, tādēļ ne visi tirdzniecības centra apmeklētāji devās šajā virzienā. Pārdevām aptuveni pusi preces." Tomēr SMU bazārā gūtā pieredze rosināja meitenes turpināt un pilnveidot uzņēmuma darbību.

Kā vērtējat Latvijas autoceļu stāvokli ziemā?

Viedokļi

Cilvēks nav gaļas gabals

LAURA ĶIRSE, Salacgrīvas iedzīvotāja

Cilvēks nav gaļas gabals..., lai gan pēdējās nedēļas notikumu kontekstā tā sāk likties. Es vēlos izteikties par Latvijas ceļiem ziemā. Atzišos, neesmu no kliezējām un parasti neņurkoju sociālo tīklu straumēs ar saviem viedokļiem, bet pēdējās nedēļas notikumi liek aizdomāties par to, kas esam mēs, kā uz mums raugās valdīkļi un līdzcilvēki.

Tātad, ziema ir klāt! Tikpat negaidīti un vēl negaidītāk, kā citas ziemas šajās teritoriālajās robežās, ko sauc par Latvijas Republiku. Protams, neviens tai nebija gatavs ne tehniski, ne finansiāli, ne kalendāri. Zinām – šo mums stāsta jau gadiem!

Tādēļ vien pāris dažas manas pārdomas. 26.novembris, Tallinas šoseja pie Svētciema. Pēdējo trīs dienu laikā trešā lielā avārija uz vienu no "lielākajiem" Latvijas ceļiem. Grāvī uz sāna guļ smagais kravas auto, tam uzskrējis pasažieru autobuss, ceļa pretējā pusē – otrā grāvī – džips. Visi pamatīgi sasisti. Strādā četras policijas ekipāžas, pašvaldības policija, divi ātrie un divi ugunsdzēsēju auto. Ļoti ceru, ka visi avārijā iesaistītie būs dzīvi un pēc iespējas veseli. Tagad kaut kur matriksā atskan daudz atbildīgo dienestu gudrinieku iecienītā atbildības novelšanas frāze: neizvēlējas braukšanai drošu ātrumu... Ā, jā? A kā jūs zināt? Ar kādu ātrumu ir "droši" jābrauc pa totāli nekoptu starptautiskās nozīmes ceļu? Uz šosejas tajā dienā bija sniegā izbraukātas četras sliedes, kurās vizuāloja melns ledus! Un atkal skan atruna, – kamēr notiek snigšana, tehnikas vienības neizbrauc. Bet lieta tāda, ka jau stundu pirms šīs avārijas vaurs nesniga. Kā es zinu? Es dzīvoju 5km attālumā no avārijas vietas

un sekoju līdz laikaapstākļiem, lai dēlu aizvestu uz darbu. Ar viņu norunājām, – kad beigs snigt, stundu pagaidīsim un brauksim, lai šoseju sakopj. Es šeit nesūdzos par vietējās nozīmes ceļiem, es runāju par noslogotāko šoseju Latvijā!!! Atkal būs klusums, atkal atbildīgo nebūs! Dažas stundas vēlāk uz šīs pašas šosejas (25km tālāk) notika līdzīga avārija. Kārtējais autobuss un fūre... Atkal atbildīgo nebūs. Lai cietušajiem veselība...

Tagad vērsīšos pie valsts naudas maka turētājiem. Kāpēc uzskaitīju visu dienestu automašīnas? Jo, manuprāt, arī tīri matemātiski izdevīgāk būtu vienkārši uzturēt ceļu, nevis apmaksāt glābšanas dienestu darbu ne tikai 26.novembra vakarā uz ceļa (piekritīsiet, iesaistīto diezgan daudz!), bet pēc tam arī slimnīcās, rehabilitācijās, krematorijās, birokrātiskās atskaitēs, patērētajos degvielas resursos, apdrošināšanās utt. Galu galā mēs tak jums naudu ceļu nodokļos, akcīzēs un vinjetēs tāpēc maksājam!

Savukārt līdzcilvēkiem gribu teikt, ka pie valdības vērsties portālā "Facebook" ir tikpat liela jēga, kā izbļauties mežā. To es saprotu. Tāpēc aicinu mums visiem domāt empātiskāk. Nu, mazliet. Ja mēs katrs šajos ceļu apstākļos (kas, izskatās, būs nemainīgi slikti visu ziemu)

iebraukdami padomātu, ka spriedze būs nemainīga visu ceļu, saprastu, ka dzīties un apdzīt *bailīgos gliemežus* nav jēgas. Tās 10 minūtes, ko gribam sataupīt, var maksāt veselību man pašam vai kādam, kurš šodien nevarēja nebraukt, pat, ja lēns un bailīgs. Varbūt, piemēram, tieši šodien šis *gliemežitis* dodas uz pus gadu gaidīto pierakstu pie ārsta. Ieturēsim drošu distanci. Izbrauksim savlaicīgāk no punkta 'A'. Neveiksīm pārdošas kustības. Strauji nebremzēsim kādam priekšā. Būsim fokusēti uz ceļu. Nelūrēsim telefonos.

Zeme, kurā mēs dzīvojam, ir skaista. Pilna sirdis skaistu ļaužu. Cilvēks nav gaļas gabals, cilvēks nav aizvietojams un katrs ir nozīmīgs. Dzīve mūs padara neiecietīgus, jo tāds ir šī gadsimta ritms un pārbaudījums vienlaikus. Taču domāsim plašāk, ja politiskie zombiji par mums nedomā un nedomās. Tad būsim par šiem labāki – domāsim viens par otru. Šoziem tas ir vitāli svarīgi! Un nobeigumā gribu citēt kāda vīrieša, kurš arī izteicās par kritisko situāciju uz ceļiem, komentāru: "...labāk 30 minūtes par vēlu, nekā 60 gadus par agru." Domāju, ka vēl trāpīgāk pateikt nevar. Lai veselība un miers mums visiem!

Jādomā, kā darbu organizēt pareizāk un efektīvāk

ARVIDS RACIBORSKIS, autoskolas valdes loceklis Balvos

Kā jau ziemā, ikvienam jāreķinās ar sniegu un visu pārējo, kas raksturīgs gada aukstākajiem mēnešiem. Neuzskatu, ka šobrīd valsts autoceļu stāvoklis būtu kritiskā stāvoklī. Manuprāt, valsts ar savu darbu tiek galā diezgan labi un nav tā, ka ceļi nebūtu tīrīti, piemēram, divas dienas pēc kārtas. Savukārt viss pārējais atkarīgs no autovadītāju braukšanas kultūras, jo ziemā (un ne tikai) liela daļa ceļu satiksmes negadījumu notiek cilvēku pārgalvības un automašīnu tehniskā stāvokļa dēļ. Jāsaka tā, – ir autovadītāji, kuri izauguši no tiem 1990.gadiem, bet ir arī autobraucēji, kuri šajā laika posmā *iestrēguši* un attiecīgi arī vada savu automašīnu. Rezultātā, nenovērtējot potenciālās pārgalvīgas braukšanas sekas, notiek dažādi negadījumi.

Kas attiecas uz Balvu pilsētas autoceļiem, salīdzinot tos ar, piemēram, mūsu kaimiņpilsētas Gulbenes ceļiem, nākas secināt, ka tur darbs norit pavisam citādāk. Nav runa par to, ka Balvos ceļus ziemā netīra vai to dara pavirši. Nē, tehnika strādā un darbinieki cenšas. Būtiskākā atšķirība ir, ka Gulbenē,

uzsniegot pirmajam sniegam, ceļus apstrādā ar reaģentu, kas neļauj uz tiem izveidoties dažādiem sasalumiem, bedrēm un nelīdzenumiem. Savukārt pēc kāda laika ceļus notīra, kā rezultātā tie ir gludāki, autovadītājiem patīkamāki un, kas pats galvenais, arī turpmākajā ziemā ceļu kopšana un tīrīšana nerada galvassāpes. Ja ir kādas krasas izmaiņas un liela snigšana turpinās, ceļus ar reaģentu nokaisa vēlreiz, un ar to arī pietiek. Tikmēr Balvos situācija ir pretēja. Proti, uzsniegot pirmajam sniegam, nekādi reaģenti netiek izmantoti, bet sniegu vienkārši nošķūrē ar tehniku. Šādā veidā pilnībā attīrīt ceļu nav iespējams un uz tiem paliek sniega kārtas. Rezultātā, iestājoties lielākam aukstumam, no automašīnu riepiņiem saveltais sniegs veido asus, lielus un sasalušus sniega gabalus, kā arī izdangātas bedres. Savukārt it īpaši tas novērojams ap kanalizācijas lūkām, ap kurām sasalušais sniegs veido izciļņus. Turklāt, ja ceļi ar reaģentu nav nokaisīti jau pēc pirmā sniega, pēc tam iegūti līdzenu ceļu ir ļoti sarežģīti vai pat neiespējami, ar ko autovadītājiem jāaskaras visu turpmāko ziemu. Pašsaprotami, ka šādi pilsētas ceļi autobraucējiem ne tikai rada diskomfortu, bet arī risku savam transportlīdzeklim radīt tehniskus bojājumus. Līdz ar to vēlreiz vēlos uzsvērt, – nekādā gadījumā nevar teikt, ka Balvu ielas netiek tīrītas. Darbs notiek, bet galvenais ir doma, kā tieši tas notiek un kā būtu pareizāk šos darbus organizēt.

Saprotu, – lai ceļus ziemas mēnešos uzturētu pēc iespējas labākā stāvoklī, nepieciešams finansējums, kas, visticamāk, nav pieejams nepieciešamajā apjomā. Tomēr ir "Latvijas autoceļu uzturētājs", ar kuru varētu noslēgt līgumu par ārpakalpojumu un vienoties, lai pilsētas ceļus kādas divas reizes ziemas sezonā nokaisa ar reaģentu. Varbūt tas sanāktu nedaudz dārgāk, bet efekts

būtu krietni lielāks. Līdz ar to, ja Balvu novada pašvaldība aizgūtu labo pieredzi un praksi no jau minētās Gulbenes, pilsētas ielas ziemā būtu labākā tehniskā stāvoklī. Kopumā šogad Balvu pilsētas ceļi gan ir labāki nekā pagājušajā gadā. Pērn to stāvoklis bija kritiskāks. Tāpat jāpiebilst, ka sniegs jau ir visur – ne tikai Balvos, bet arī citās pilsētās. Tādēļ, iespējams, varēja arī padomāt par sniega izvešanu vismaz no pilsētas centra, jo nereti tas traucē gan kājāmgājējiem uz trotuāriem, gan arī autovadītājiem stāvvietu *kabatās*. Atkal gan jāaska, ka šogad stāvvietas ir tīrākas nekā pērn.

Protams, vienmēr ir vēlme dzīvot labāk, tajā skaitā pārvietoties pa kvalitatīvākiem autoceļiem. Ir skaidrs, ka finanšu līdzekļu ir tik daudz, cik to ir, lai gan ar tiem vienmēr var operēt citādāk – lietderīgāk un ar lielāku efektu. Runājot par izskanējušo viedokli, ka šogad labāk varēja nevis tērēt tūkstošiem eiro lielu naudu Ziemassvētku apgaismojumam, bet gan padomāt par jaunus tehnikas iegādi sniega tīrīšanai, uzskatu, ka vajadzības vienmēr nepieciešams sabalansēt. Arī tā nebūtu laba prakse, ja kādai sfērai piešķirtu lielāku finansējumu uz citas nozares rēķina. Nav

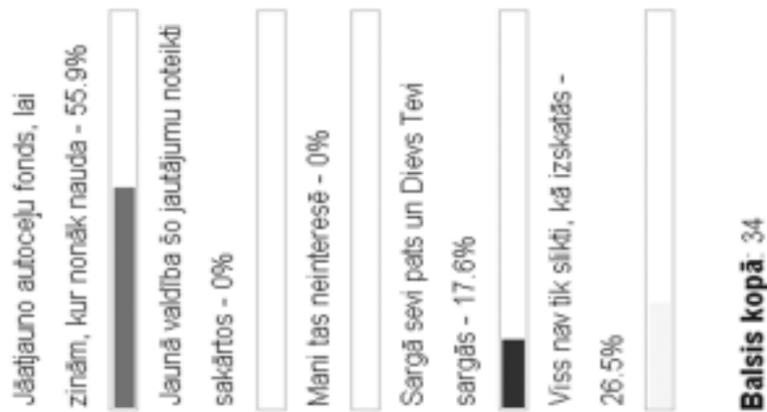
šaubu, ka arī kultūra ir svarīga mūsu dzīves sastāvdaļa, un noteikti jā rūpējas, lai Balvu pilsēta un novads kopumā priecētu ar savu vizuālo tēlu – gan Ziemassvētku laikā, gan arī citos gada mēnešos.

Kā zināms, pēc ziemas mēnešiem nāk pavasaris. Šī gada pavasarī Balvu pilsētas galvenās ielas bija ļoti kritiskā stāvoklī. Galvenokārt tā iemesla dēļ, ka bedrites ļoti ilgi netika aizlāpītas, lai gan ir tehnoloģijas, lai to visu varētu izdarīt jau agrā pavasarī. Proti, ir iespēja bedrites saremontēt ar auksto asfaltu. Pretējā gadījumā, jo ilgāk pavasarī bedrites netiek savestas kārtībā, jo tās paliek lielākas un turpmāk remontdarbi prasa lielākus līdzekļus. Līdz ar to kopējais secinājums ir, ka autovadītājiem jābūt pacietīgiem un iecietīgiem. Tajā pašā laikā atbildīgajiem dienestiem jā rūpējas, lai autovadītāji uz ceļiem justos droši un viņiem, braucot pa tiem, nav jādusmojas uz valdību par kaut kādām neizdarībām.

Viedokļus uzklusēja
S.Karavoičika un A.Ločmelis

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat Latvijas
autoceļu stāvokli
ziemā?

Saņem Atzinības rakstu

Ar sirdi piederīga Briežuciemam

Zinaida Logina

Briežuciema tautas nama vadītāja ZITA MEŽALE Balvu novada Atzinības rakstu saņēma par profesionālu, radošu un apzinīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu kultūrvides attīstībā Briežuciema pagastā.

Kultūras darbā Zita Mežale aizvadījusi tieši divdesmit gadus, kad nolēma piedalīties konkursā, jo kultūra šķita zināma, – ar vīru apmeklēja deju kolektīvu, bet svētki un pasākumi patika jau kopš skolas laikiem. Viņa sevi uzskata par briežuciemieti, – tas nekas, ka dzimusi Baltinavā. “Es vienmēr esmu jutusies ļoti piederīga Briežuciemam. Ar gadiem reizēm ienāk prātā dzimtas “Sarkaņu” mājas, bet tās ir bērniņas atmiņas. Cilvēkiem, kuri darbojas kultūras jomā, svarīgi būt ar sirdi piederīgam vietai, kur strādā. Tā ir mana pārliecība. Šādu darbu diez vai varētu darīt citā vietā,” uzskata Zita.

Cilvēku – mazāk, pasākumu – vairāk

Pēc pāris darba gadiem viņa sāka mācīties Latvijas Kultūras koledžā, iegūstot kultūras menedžera ar specializāciju svētku režijā izglītības dokumentu. Apmeklēja dažādus kursus. Zita uzskata, ka izvēlētajam darbam jāpatīk, un izrādījās – trāpījusi desmitniekā. “Protams, pirms 20 gadiem viss bija citādāk. Tad rīkojām dažādus pašdarbnieku vakarus, viens pie otra braucām ciemos ar koncertiem. Iecienītas bija balles, kur pulcējās ne tikai jaunatne. Smuki noformēt telpas, uzrakstīt scenāriju, paaicināt ciemiņus, novadīt pasākumu – tie bija galvenie darba pienākumi. Bijām īsti svētku cilvēki! Kad sāku strādāt, īsti nebija apskaņošanas aparātūras un citu tehnoloģiju, toties bija daudz cilvēku, kuri gribēja uzstāties uz skatuves un apmeklēt pasākumus. Man tautas namā vēl ir fotogrāfijas no pašiem pirmsākumiem, bet ar interneta vietnes Facebook ienākšanu – arī tur. Paskatos, –ak dienā, cik daudz mūsu bija!” tagad brīnās Zita. Viņai šķiet, ka agrāk bija interesanti svētki, bet dzīve mainās, pēdējā laikā – arī kultūras darbinieku pienākumi. Mainās apmeklētāju prasības, iet mazumā cilvēku vēlme tos apmeklēt. Lai arī Briežuciemā iedzīvotāju kļūst mazāk, bet pasākumu – arvien vairāk, par apmeklētāju trūkumu sūdzēties nevar.

Nekas, ja izauklēto ideju nošpiko!

Katrai kultūras iestādei jāmeklē pasākumu formas, kas patīktu vietējai sabiedrībai. Ne visiem jāriko balles ar dārgiem muzikantiem vai jāorganizē meistardarbnīcas. Ir jājūt, kas vajadzīgs. “Nekad neesmu *lekusi uz ecēšām* un krenķējusies, ka citiem notiek tas un tas, bet Briežuciemā nav. Toties mums ir kaut kas tāds, kā nav citiem. Es neapvainojos, ja kādu manis izauklēto ideju nošpiko. Tas ir normāli, – tāpat patika! Vienu brīdi sāka likties, ka viss jau ir bijis, ka jau iepriekš zinu, kas būs tālāk,” atklāj Zita. Viņa neslēpj, ka pašai patīk pasākumi, kur nav daudz cilvēku, bet satikušies vienādi domājošie. Viņa gan nesatraucas, ja kādam kas nepatīk, jo mēs katrs esam citādāks. Ne jau mūzika ir slikta, ja cilvēks neko nesaprot no simfonijas. Kultūras darbinieki, kā jau radoši cilvēki, idejas meklē gan grāmatās, gan internetā. Citreiz tās atnāk pēdējā brīdī, citreiz jāpiepraksta vēlāk ielānotam pasākumam, lai neizmirstas. Zita smeij, – ko gan jaunu lai

izdomā, ja, piemēram, Bērniņas svētki jāriko jau divdesmito reizi?! Viņa iemanījusi scenārijus un tekstus sacerēt arī pati, īpaši prozā. Ja ideju pietrūkst, Zita aprunājas ar cilvēkiem. “Reizēm sadzīvīskās sarunās, reizēm it kā pa jokam pateikta doma var kļūt par labu ideju. Tāpēc nekad nevar teikt, ka šis, lūk, bija mans izdomātais pasākums. Lielākoties tā nav. Iespējams, kāds kultūras darbinieks pats visu izdomā un tad nostāda fakta priekšā. Bet tas nav mans gadījums! Tāpēc arī šis Atzinības raksts ir visiem, turklāt ne tikai briežuciemiešiem, bet arī ciemiņiem un viesiem, kuri pie mums braukuši uzstāties, arī apmeklētājiem,” uzskata tautas nama vadītāja.

Ja man būtu tā naudiņa...

Lai arī daudzi apgalvo, ka no kultūras paēdis nebūsi, Zita savu darbu dara tiešām pēc labākās sirdsapziņas un nebūt netīko pēc īpašiem pagodinājumiem. “Bet ir lietas, ko nevar ietekmēt. Ja būtu daudz naudas, būtu iespēja aicināt lielus māksliniekus, nopirkt labu aparatūru, tērpus... Un kas tad būtu ko nestrādāt?! Samaksā, un prāts mierā! Izaiicinājums ir, kad jārada ne no kā. Turklāt ne jau visi cilvēki gatavi un var samaksāt ieejas maksu, tāpēc jābūt arī bezmaksas pasākumiem. Laukos tā strādā visi kultūras darbinieki,” saka Zita un piebilst, ka šeit dzīvo paaudze ap 45 gadiem un vecāki. Jaunatnes ir maz, bet, ja ir, viņiem jāaudzina bērni, darbā un saimniecībā jāstrādā tik daudz, ka kultūrai neatliek laika. Ar daudzu gadu darba stāžu ir arī kolektīvu un tautas namu vadītāji. Zita saka: “Negrib jaunie šo piņķerīgo darbu. No malas reizēm izskatās, daži pat saka, – ko tad tas kultūras darbinieks dara? Kādu reizi mēnesī uzvelk smuku kleitu un nostājas uz skatuves... Ja kāds tā domā, lai pamēģina, –arī mūsu novadā ik pa laikam parādās brīvas vakances.”

Sāli un jaudu piešauj pašdarbnieki

Katrā kultūras iestādē vajag pašdarbības kolektīvus, turklāt ne tikai tāpēc, lai ir, kas uzstājas koncertos, bet vairāk, lai cilvēkiem būtu iemesls nākt kopā. Ir tikai viena bēda – kolektīvu vadītāju atalgojums ir kā pabalsts nabagam. “Priecājos, ka labi turas etnogrāfiskais ansamblis, kuru vada Maruta Daukste. Viņi nākamgad svinēs 45 gadu jubileju. Jauniešu folkloras kopā “Soldanī” meiteņu pašreiz nav daudz, jo visas jau mācās pilsētu skolās, bet vēlme darboties vēl ir – viņas tiekas nedēļu nogalēs. Anita Pakalnīte folkloras dziedāt mākā ievada jau trešo paaudzi. Izskolo un palaiž pasaulē. Par to tikai jāpriecājas, ka briežuciemiešu talantīgais balsis skan arī citviet. Jauns sastāvs izveidojās tautu deju kolektīvam. Iepriekšējā vadītāja Skaidrite Pakalnīte pēc daudzu gadu darba beidza vadīt kolektīvu, un līdz ar viņu pārtrauca dejot arī daudzi dalībnieki. Dejot – tas nav fiziski vieglākais vaļasprieks. Gribas piebilst, ka Skaidrites skolas laika dejotāji ir dejujuši ne tikai Briežuciema kolektīvos, bet arī kaimiņu pagastu kolektīvos, bet dejošanas pamatus viņiem iedevusi Skaidrite. Paldies tagadējai vadītājai Diānai Astreiko, kura brauc no Balviem par nieka samaksu, jo mīl deju un savus jaunos un talantīgos dejotājus. Briežuciemieši gan ir tikai puse no kolektīva, jo viens puisis brauc pat no Kārsavas, viens – no Baltinavas un trīs pāri ir no Šķilbēnu puses. Bet tā jau ir – uzņēmīgie cilvēki spēj ne tikai mērot garus ceļus gabalus,

Foto - E.Gabranovs

Kopā ar vīru Valentīnu. Zitai Mežalei patīk savs darbs un Briežuciema cilvēki. “Bez viņiem es nekas nebūtu. Ja kultūras darbiniekam nav komandas, viņš ir apaļa nullīte vai arī iedomīgs, ka var visu. Jāpieņem jaunais un jāstrādā!” uzskata Zita un piebilst, ka vīrs ir liels palīgs visos darbos.

bet arī piedalīties vairākos kolektīvos,” ar savējiem lepojas Zita.

Cilvēku prasmes var apbrīnot

Pašreiz aktīvi un ar azartu muzicē dāmu grupa “AMMA”, un tikai retu nedēļas nogali viņas nemuzicē, – būs izbrazkājušas teju visu Latviju. Arī vietējie pasākumi bez viņām nav iedomājami. Vienmēr var paļauties uz dramatisko kolektīvu un vadītāju Valentīnu Kašu, – nesen nosvinēja 20 gadus. Kolektīvā darbojas dažāda vecuma aktieri, arī vīrieši, kas daudzviet ir problēma. Dāmas deju deju grupā “Optimistes”, – tās vada Sandra Circe. Dāmas atnāk, izkustas, izrunājas un svētku reizēs ar kādu deju iepriecina skatītājus. Liels atbalsts ne tikai kultūras, bet visai pagasta dzīvei ir rokdarbu darbnīcas “Atspole” dāmas un vadītāja Laima Ločmele. “Viņas darbojas ne tikai sev, bet iepriecina ar dāvanām pagasta ļaudis, piemēram, Ziemassvētkos gatavo dāvanīgas labdarībai, visu gadu “Atspoles” gatavotās lietas dāvinām ciemiņiem. Sievām vienmēr var palūgt izgatavot kādu noformējuma elementu. Vada meistardarbnīcas tūristiem, nekad neatsaka palīdzēt jebkurā aktivitātē. Mums kopš skolas laikiem ir saglabāti darbaldī kokapstrādes darbnīcā. Tur saimnieko Andris, ja vajag, izgatavo suvenīrus, medaļas sacensībām, sameistaro arī kādu praktisku lietu tautas namam. Sadarbojas ar “Atspoles” dāmām, piemēram, izgatavoja viņām koka rāmišus lakatu aušanai. Tāpēc prieks, ka dāmu pulkā ir arī vīriešu cilvēks. Lai gan palīdzīgu roku nekad neatsaka arī pagasta tehniskie darbinieki un sabiedrisko darbu veicēji,” Zita paliela savējos.

Ar skolu dalīja kopīgas telpas

Dzīvība pagastā bija lielāka, kad vēl bija Briežuciema pamatskola. Tad skolēni iesaistījās arī tautas nama pasākumos. Zita uzskata, ka tas, ka pagastā nav savas skolas, ir liels mīnuss. “Mēs dalījām vienas telpas. Nebija viegli, jo tautas nama zāle bija arī sporta zāle. Pirms katra pasākuma augstajiem logiem vajadzēja piekārt aizkarus, tad noņemt. Labi,

ka toreizējai apkopējai Guntai Upītei palīdzēja *zelta* vīrs, kurš daudzus gadus to visu darīja. Tagad labi sastrādājami ar apkopēju Ilzi Punduri un jauko *skaņu* meiteni Sandru Circeni. Kad bija novada projekti, daudzviet tautas namus aprīkoja ar gaismu aparatūru, – mums tas gāja secen, jo sporta zālē tas nebija iespējams. Nebija vietas tērpiem un rekvizītiem. No vienas puses neklājās viegli, bet bija bērni, vairāk jaunatnes. Ir būts vairākos lielos kultūras namos ārpus mūsu novada, kas uzcelti bagātajos kolhozu laikos un nesen renovēti, bet tagad tajos dves tukšuma elpa. Negribētos to piedzīvot mūspusē. Nav jēgas no labi aprīkotiem namiem, ja tajos nav dzīvības, cilvēku. Es parasti saku, ka ne jau telpa grezno cilvēku, bet cilvēks telpu. Tāpēc labāk pievērt acis uz kādu neizremontētu stūrīti, lai tikai būtu cilvēki,” uzskata Zita.

Darbā iesaistās ģimene

Kultūras darbiniekiem parasti darbā iesaistās ģimenes. Tas ir labi vai slikti, var diskutēt. Zitas bērni ir tālu un viņu amati ar kultūru nav saistīti. Protams, priecāsies un *nolaikos* bildes *feisbukā*. Taču Zita smeij, ka vīrs viņai ir gan šoferis, gan apsargs, gan fotogrāfs. Arī, ja kas jāgriež, jāpienaglo, jāaiznes, jāaizved. “Vīrs smejas, – ja izaugtu visi koki, kas pa šiem gadiem nogrieztu meijām, sanāktu laba papīrmalkas krava. Mums ir saimniecība, kurā es kārtoju grāmatvedību, kad laiks, arī strādāju. Saimnieciskos darbus dara vīrs. Viņš samierinās ar mani aizņemtajiem vakariem un to, ka esmu nesaimnieciska, ka man par daudzām lietām ir atšķirīgi uzskati. Smejos, ka cenšos būt diplomāte, bet vīram reizēm mani jāuzklausu. Viņš bieži nāk man līdzi, arī tad, ja nekas nav jādara. Man tad ir drošāka sajūta, kā saka – stipra aizmugure,” prieku pauž Zita, piebilstot, ka stipra aizmugure viņai ir arī kolektīvu vadītāji un darbinieki. Viņai ārpus kultūras nav īpašu vaļasprieku. Kādreiz daudz lasīja grāmatas, toties tagad patīk puķes, bet nepatīk ravēt. Viņa smeij, ka patīk saldumi, bet kūkas cep tikai tad, kad atbrauc mazbērni, kuri dzīvē ir vissvarīgākie – Toms, Marks, Rinalds un Sabīne.

Vai vecuma dēļ diskriminē cilvēkus

No tomāta citronu neizspiest

Maruta Sprudzāne

Pasaules Veselības organizācija jau kādu laiku piedāvā citādu vecumposmu klasifikāciju, par jauniem nosaucot, piemēram, cilvēkus no 18 līdz 65 gadiem. Taču sabiedrībā joprojām valda noteikti kritēriji un pieņēmumi, pēc kuriem cilvēkus iedala jaunos un arī vecos. Lai skaidrotu vecuma diskriminācijas iemeslus, Sabiedrības integrācijas fonds aicināja piedalīties diskusijā, uz klausot dažādu jomu darba devēju.

Laiki, protams, mainās, līdz ar to arī pati sabiedrība, taču zināma tendence iedalījumā, kas ir jauns un kas vecs cilvēks, tomēr pastāv. Līdz ar to mūsu prātos pastāv arī pieņēmums par cilvēka atbilstību aktīvajam darbam – kurš kādā dzīves posmā tam der un kurš vairs nē. Pēc Eiropas barometra pētījuma 59% respondentu Latvijā uzskata, ka darba devējs, izvēloties starp diviem kandidātiem ar vienādu kvalifikāciju, priekšroku dos tam, kurš neatbilst ne pārāk jauna un arī ne pārāk veca darbinieka klasifikācijai. Bet kāda ir konkrētu cilvēku personīgā pieredze, – vai viņi ir izjutuši diskrimināciju uz pašu ādas?

Kā tas izskatās dzīvē

ZANEI EGLĪTEI, Kuldīgas biznesa inkubatora vecākajai projektu vadītājai, bijušas vairākas darbavietas, un viņa atzina, ka katrā no tām bijusi arī zināma saistība ar vecumu, taču viņa noteikti nav jutusies diskriminēta. LIENĪTE SKARAINĒ ir uzņēmēja gadus divdesmit, strādājusi arī Valsts ieņēmumu dienestā, un viņa atzina, ka nedz kā darba devēja, nedz arī darba ņēmēja iepriekš nav izjutusi diskrimināciju. Viņa uzsvēra cilvēka prasmju nozīmi, nevis saistību ar vecumu. Arī pati pieņēmusi darbā pavisam jaunus cilvēkus bez profesionālām zināšanām, taču tādas, kurus raksturo degsme, vēlme apgūt ko jaunu un strādāt, un šis faktors esot noteicošais, izvēloties darbam jebkura vecuma darbiniekus. KASPARAM BERGMANIM, uzņēmējam, Virkas muižas īpašniekam, ir 32 gadu uzņēmējdarbības pieredze, pa šiem gadiem nācies pieņemt darbā ļoti daudz cilvēku. Viņaprāt, visu nosaka profesionalitāte un paša cilvēka attieksme. SIA "Amazone", kas nodarbojas ar lauksaimniecības tehnikas piegādi un servisu, īpašniece BAIBA MIKĀLA uzsvēra, ka viņu uzņēmuma darba specifika pieprasa darbiniekus augstā profesionālā līmenī, jo darbs saistīts ar augstvērtīgu tehniku. Izvēle ir par labu inženieriem. Uzņēmumā strādā aptuveni 80 cilvēku, darbinieku vidējais vecums ir 39 gadi. "Mūsu izvēli nosaka darba tirgus, priekšroku dodot attiecīgās jomas zināšanai ar atbilstošu izglītību. Bet vai to var saukt par cilvēku diskrimināciju? Iespējams, jo situāciju var vērtēt dažādi," atzina uzņēmuma īpašniece.

Balvu uzņēmējs GUNDARS PUKS atklāja, ka viņa vadītajos veikalos apkalpošanā strādā tikai sievietes. Vīrieti viņš pieņemtu tikai galējas nepieciešamības gadījumā, proti, kad vairs neatrastu sievieškartas darbinieci. Arī vecumam ir nozīme. Viņa vērojumi un pieredze liecina, ka labākās darbinieces ir vīrs trīsdesmit gadiem, jo tad jau ir izveidota ģimene, ir bērni, un cilvēki jūt atbildību pret saviem pienākumiem. Jaunas meitenes arī nav sliktas, taču dažkārt paviršas, pie viņām nāk pielūdžēji, un tas novērš uzmanību no darba. Gundars saka, ka arī vecumam 50+ nav ne vainas – šādi cilvēki ir atbildīgi. Viņa uzņēmumā esot dažādi darbinieki ar visai

lielu stāžu un arī ne mainīgie. Kā lielu mīnusu Gundars vērtē, ka vairs nav ierakstu darba grāmatniņas un nevar zināt, kāpēc cilvēks ir atstājis darbu. "Tas ir slikti, jo nezinu viņa darba vēsturi. Bet darbinieks man var sastāstīt visu ko. Protams, cenšos sazināties ar beidzamo darbavietu un noskaidrot. Diemžēl lielas izvēles darba tirgū nav, jāiztiek ar darbiniekiem, kādi ir," uzņēmēja pieredze.

Vai mamma jau veka?

Kas ir diskriminācija? Rases vai etnisko diskrimināciju konstatē, ja pret personu izturas citādi nekā pret pārējām personām līdzīgā situācijā. Aptaujas dati liecina, ka sabiedrība uzskata, ka piesardzīgi jāizturas pret patvēruma meklētājiem vai strādniekiem, kuri ir mazkvalificēti, un arī pret cilvēkiem, kuri ir pārcēlušies uz dzīvi Latvijā, jo apprecējušies vai ieradušies te studēt. Arī norāde uz cilvēka vecumu ir diskriminējoša, lai gan katrā dzīves posmā cilvēkiem ir savas izpausmes un vajadzības. Nereti arī bērni ģimenē vecākam jokoļoties norāda, ka viņš kādai lietai ir par vecu, jo nespēj to ātri apgūt. Pēc Eiropas barometra pētījuma 2021.gadā kopumā vairāk nekā puse bezdarbnieku (52%) bija tie, kurus visbiežāk diskriminēja tieši vecuma rezultātā. Sabiedrības integrācijas fonda direktore Z.PŪCE uzsver, ka vecuma līdzsība darbā ir svarīga ne tikai konkrēto cilvēku labā, bet arī kopējās ekonomikas attīstības labad. Ja darba devējs pratis izmantot gan jaunāko darbinieku enerģiju un degsmi, gan arī brieduma gadu cilvēku pieredzi un zināšanas, ieguvēji būs visi.

Liepājas Universitātes lektors ULDIS ZUPA atklāja, ka jau jaunībā bijis zinošs un aktīvs cilvēks, un strauji virzījies arī pa karjeras kāpnēm, ieņemdamts it kā vecumam neatbilstošus vadošus amatus. "Tā man bija jocīga sajūta, ienākot telpā starp kuģa komandieriem, kuri bija gadus desmit vai piecpadsmit par mani vecāki. Radās sajūta, kas mani nopietni neuztver. Līdzīgas sarunas man tagad bijušas ar gados jauniem zinātniekiem, kuri saka to pašu. Kāds par profesoru kļuvis jau trīsdesmit gados un piecdesmitgadnieki viņu nopietni neuzņem," pastāstīja Liepājas Universitātes lektors. Arī uzņēmēja Lienīte Skaraine jaunos gados jutusies līdzīgi. Viņas stingra pārliecība ir, ka jauniešiem, uzsākot darba gaitas, jāvadās pēc viennozīmīga moto, izvirzot priekšplānā savu attieksmi, atdevi un atbildību. Tad vecumam nebūs nozīmes un arī darba devējs raudzīsies kā uz līdzvērtīgu un vērtīgu darbinieku.

Projektu vadītāja ZANE EGLĪTE atcerējās savas mammas 40. dzimšanas dienas svinības darba kolektīvā, jo toreiz nodomājusi, cik mamma ir veka. Tagad viņa saka: "Protams, 40 nav nekāds vecums. Taču, salīdzinot fotogrāfijas, saskatu, ka pati šajā vecumā izskatos jaunāka nekā mamma, jo tagad ir arī citāda mode un stils." Uzņēmuma "Amazone" īpašniece Baiba Mikāla atcerējās savu diskriminācijas laiku, kad jutusies ļoti muļķīgi. Tas bijis, kad sarunu laikā ar ārzemju partneriem viņa nav sapratusi teikto angļiski. "Protams, sapratu, ko pati varu darīt lietas labā. Sāku mācīties šo valodu un mācos to joprojām, un varu sarunāties un saprast ārzemnieku teikto. Manuprāt, tagad Latvijā gan vajadzētu vairāk akcentēt dzimto valodu un piebremzēt ar svešo. Protams, ir tikai normāli, ka 50+ vecumā cilvēka spējas nav tādas, kā tas ir divdesmit gados. Bet jautājums, – kā to pieņēmam un ko darām sevis labā? Vai cenšamies būt aktīvi un trenēt smadzenes, vai arī *laižamies no kalna lejā?*" teica uzņē-

Diskusijas dalībnieki. Sarunas mērķis bija noskaidrot darba devēju viedokli par vecuma diskrimināciju.

muma īpašniece.

Līdz zināmai robežai

Aktuāls jautājums ir par darba iespējām un sievietēm bērnu dzimšanas vecumā. Dzirdēta atziņa, ka tā ir sāpīga tēma, jo darba devēji jaunās vai topošās māmiņas vērtē no sev izdevīgākā skatpunkta. Tiesa, tagad bērnu kopšanas atvaļinājumu var izmantot arī tēvi. Uzņēmēja L.Skaraine atzina, ka viņiem ir diezgan auglīgs uzņēmums, jo piedzimuši četri bērni, tostarp arī viņai pašai. Viņas atziņa: "Neviens nav neaizvietojams un ne vienmēr jauno māmiņu prombūtne sagādā problēmas. Protams, daudz ko nosaka darba specifika. Darbs birojā noteikti ir citādāk organizējams nekā darbs pie konveijera. Mani darbinieki ir ātri atgriezušies atpakaļ un strādā ar vēl lielāku atdevi." Savukārt Baiba Mikāla piekrit, ka sievietes visos laikos bijušas diskriminētas vairāk, salīdzinot ar vīriešiem, un darba tirgū tas notiek arī šobrīd. Viņu uzņēmumā sievietes nav daudz, taču bērni dzimst un bērna kopšanas atvaļinājumu tagad var izmantot arī vīrieši. Uzņēmumam tas liek saspringt, ja uz diviem gadiem no aprites aiziet inženieris, kas ir deficīta profesija. Īpašniece neslēpj, ka, pieņemot darbā finansu speciālistu, kurš strādā ar plašu un konfidencialu informāciju, viņas vēlme bijusi priekš-

roku dot tikai vīrietim. "Ja no aprites aiziet cilvēks uz diviem gadiem, uzņēmumam tas nozīmē sarežģītu situāciju. Informāciju nevar apgūt viens divi, atnākot darbā kādam citam uz laiku. Kā darba devējs varu būt lojāla līdz zināmai robežai. Mums bija darbiniece, kura trīs gadu laikā bija strādājusi 6 mēnešus. Bet jāraksta projekti, darbavieta aizņemta. Mums nav valsts budžets, bet saņemsim tik, cik pelnīsim," teica SIA "Amazone" īpašniece.

Demogrāfija, protams, ir svēta lieta, taču darba devējiem, kā atklāja diskusija, veidojas dažāda pieredze. Gadās arī tā, ka māmiņas vietā uz laiku pieņem darbinieku, kurš sevi darbā pierāda daudz labāk. Taču likums nosaka saglabāt darbavietu iepriekšējai darbiniecei, kura atgriezīsies pēc kāda laika. Diskusijas dalībnieki atzina, ka nereti sievietes izjūt bailes un neziņu, lai darba devējam pateiktu, ka gaida bērnu un kādu laiku nestrādās. Iespējams, publiskajā sektorā tas nav tik izteikti, bet privātajās darbavietās gan. Sabiedrībai būtu jāpieņem, ka tas ir normāls process un to nevajadzētu uzskatīt par problēmu. Citur atkal nācies pieredzēt izteiktu pārsteigumu pārējo kolēģu vidū, uzzinot, ka darbinieks vīrietis izlēmis doties bērna kopšanas atvaļinājumā. Bijis neviltošs izbrīns: "Tu ko, mūs pamet, lai sēdētu mājās?!"

Pēdējās pieturas variants

Ko darīt cilvēkiem vecumā no piecdesmit, lai viņi neieklautos statistikā kā izteiktākie bezdarbnieki? Tā, lūk, 2021.gadā no fiksētajiem 60774 bezdarbniekiem 46% bija cilvēki virs 50 gadiem. Atziņas no diskusijas dalībnieku teiktā.

- Ja darbiniekam nav vairs vēlmes strādāt ar pilnu atdevi un redzams, ka pietrūkst arī fiziskā rādījuma, gadās, ka uzņēmums uzņemas sociālo funkciju, paturot viņu darbā un maksājot atalgojumu. Darbiniekam tā ir *pēdējā pietura*, bet uzņēmumam – zaudējumi.
- Ilgstošie bezdarbnieki darba spēju vecumā ir slikti piemērs saviem jau pieaugušajiem bērniem. Redzot, ka vecāki nestrādā un saņem pabalstus, arī viņu bērni uzskata par normālu pieprasīt pabalstus. Tas tikai rada slogu pašvaldībai, sociālajam dienestam un citām institūcijām.
- Jāsaprot, ka darba vide mainās, nekas vairs nestāv uz vietas. Ir svarīgi trenēt smadzenes, sekot jaunumiem, mācīties. Patīkami redzēt, ka studijas universitātē uzsāk piecdesmitgānieki, jo bērni ir izauguši un beidzot ir laiks sev pašiem. Vecāki mācās, apgūst jaunas zināšanas, iegūst jaunu diplomu un viņiem paveras cits darba tirgus, līdz ar to arī izdzīvošanas spējas. Visbiežāk studē sievietes.
- Noteikti jāpiekopj fiziskās aktivitātes, piedomājot arī par savu izskatu un formām. Tam ir ļoti liela nozīme. Nevar nākt pieteikties darbam birojā nevižīgā izskatā.
- Katrs pats savas laimes kalējs! Jālasa un jāmacās kas jauns. Galvenais – neiekrist dīvanā un nenolaisties. Bet skaidrs, ka no visiem nevar prasīt visu. No tomāta citronu taču neizspiest!
- Nevienu cilvēkam nav jāstrādā līdz kapa malai. Katram strādājošajam būtu jānopelna darba mūžā tāds uzkrājums, lai godam pavadītu vecumdienas. Bet mūsu valstī tā nav. Mums darba spēka nodokļi ir ļoti augsti vai paši augstākie Ziemeļeiropā. Un pensionāriem nav pienācīgu pensiju. Ne visi var uztrenēties un būt tādi, lai arī 60 gados būtu pieprasīti darba tirgū. Tieši otrādi – cilvēkiem beidzot ir jāatpūšas.

Saruna ar jauno skolas direktori

Ģimnāziju vēlas tuvināt izcilībai

Irēna Tušinska

24.novembra Balvu novada domes sēdē par Balvu Valsts ģimnāzijas direktori vienbalsīgi apstiprināja KRISTĪNI LELI, kurai ir 15 gadu profesionālā pieredze izglītības jomā, kas gūta, strādājot augstākās izglītības iestādē, profesionālajā un vispārīglītojošajā izglītības iestādē, kā arī piecu gadu pedagoģiskā darba pieredze izglītības vadības darbā. Kristīne savulaik ir aizvietojuši arī izglītības iestādes un kancelejas vadītāju, tādēļ viņu nebiedē izvēlētais darbības lauks.

Domes sēdē Kristīne prezentēja "Vīziju par Balvu Valsts ģimnāzijas attīstību", izklāstot vadības līmeņa un pedagogu uzdevumus mācību darbā, savas iecerē infrastruktūras uzlabošanai un projektu piesaistei, kā arī riskus, kas apdraud ģimnāzijas pastāvēšanu. Kristīne uzsvēra, ka vēlas tuvināt Balvu Valsts ģimnāziju izcilībai. Tiekoties pirmajā darba dienā, jautājām, kā viņa jūtas jaunajā darbavietā un kādas pārmaiņas iecerējusi.

Kā aizritēja pirmā darba diena?

– Šodien iepazīnos ar skolas telpām, iegriežos visās klasēs, satiku skolotājus, iepazīnos ar skolēniem. Ar pedagogiem tikos jau iepriekšējā dienā, bet skolēnus satiku pirmo reizi. Bērni ir forši un atvērti! Sanāksmē, kurā piedalījās pedagogi, tehniskie darbinieki, kā arī novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, izpilddirektore Daina Tutīņa un pilsētas pārvaldniece Maruta Castrova, pastāstīju par sevi, par savu darba pieredzi, kā arī to, ka ģimnāzijā saglabāsim visu, kas ir sasniegts līdz šim, un pilnveidosim tās darbību. Aicināju kolēģus būt saprotošiem, jo man vēl sīkāk jāiepazīst ģimnāzijas darba specifika. Akcentēju, ka tikai līdzdarbojoties plecu pie pleca, ar kolēģu, iestādes padomes, vecāku un skolēnu atbalstu pieņemsim jaunus izaicinājumus un realizēsīm tos. Noteikti neatsverams būs arī Balvu novada pašvaldības atbalsts.

Kura ir Jūsu dzimtā puse un kā nokļuvāt Balvos?

– Esmu dzimusi Kārsavas novada Malnavas pagastā. Pabeigusi Vītulu pamatskolu, vēlāk Malnavas koledžu, studiju gaitas turpināju toreizējā Rēzeknes Augstskolā, kas tagad saucas Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. Ieguvu bakalaura grādu filoloģijā. Pēc absolvēšanas man piedāvāja darbu turpat augstskolā – strādāju par izglītības metodiķi. Kopumā Rēzeknes Augstskolā nostrādāju septiņus gadus. Tajā laikā piedzima mana pirmā meitiņa Madara, bet, atgriezies no dekrēta atvaļinājuma, sāku strādāt par toreizējā Rēzeknes Augstskolas rektora, tagadējā Saeimas deputāta Edmunda Teirumnieka palīdzi. Kad 2015.gadā vīram Vitālijam piedāvāja darba iespējas Balvos, kopā ar ģimeni pārcēlāmies uz šejieni. Sāku strādāt par projektu koordinatori Balvu Profesionālajā un vispārīglītojošajā vidusskolā, pēc tam kļuva par direktora vietnieci profesionālās izglītības darbā, bet pēc atgriešanās no dekrēta pēc otrās meitiņas Elizabetes piedzimšanas sāku strādāt par direktora vietnieci izglītības jomā. Paldies šai skolai par iegūto pieredzi.

Kāpēc aizgājāt no šī darba?

– Nolēmu mazliet atpūsties un vēltīt vairāk laika ģimenei – bērniem, vīram. Tagad vecākajai meitai Madarai ir 11, bet jaunākajai Elizabetei – četri gadi. Turklāt, aizgājuši no darba Balvu Profesionālajā un vispārīglītojošajā vidusskolā, sākumā biju plānojuši uzsākt nelielu ģimenes biznesu. Taču viss neiet tik gludi, ja neesi strādājis uzņēmējdarbības jomā. Rakstīju granta projektu, taču netiku otrajā kārtā, jo trūka zināšanu par cenu politiku utt. Tā nu tas kļuva par nerealizētu sapni. Tad sāku meklēt citas iespējas sevi realizēt, pārskatīju dažādus darba piedāvājumus, balstoties uz to, ko protu vislabāk, kur man ir pieredze un atbilstoša izglītība.

Kāpēc nolēmāt pieteikties ģimnāzijas direktora amatam?

– Dažas nodarbinātības iespējas jau palaidu garām. Nolēmu, ka darbs skolā mani visvairāk saista un iedvesmo, jo katra diena ir citāda, nezināma, nekad nav rutīnas, jauniešu vidū vari justies jauns. Iespējams, pieteikties rosināja arī nelielas ambīcijas.

Ģimene atbalstīja Jūsu lēmumu?

– No ģimenes atbalstu saņemu vienmēr un visur. Esam ļoti darbīgi un rosīgi cilvēki. Ja strādājam, tad strādājam no sirds.

Uzsākot darbu jaunajā amatā, plānojat veikt kādas globālas izmaiņas?

– Nē, pagaidām nekādu būtisku izmaiņu nebūs, jo ienāku ļoti sakārtotā iestādē. To jūtu sarunās ar vietniekiem, arī ar

tehnisko personālu. Visi ir zinoši sava darba lietpratēji. Līdz ar to pirmajās darba dienās viņi vairāk palīdzēs man, jo pārzina visu labāk.

Kuri būs pirmie darbi, pie kuriem ķersities?

– Pirmajā dienā, atnākot uz darbu, sapratu, ka jāsāk darboties. Sanācām kopā ar vadības komandu, noskaidroju, kādi darbi ielānoti decembra mēnesī, kurās sanāksmēs, pasākumos, "Zoom" tikšanās man ir jābūt klāt. Pirmajā laikā noteikti turpināšu iepazīt skolu, pedagogus un skolēnus. Sakārtošu arī tehniskas lietas, tādas kā piekļuves paroles, e-pastus un citas nianšes.

Esat uztraucies pirmajā dienā jaunā darbā, nepazīstamā kolektīvā?

– Patiesībā nē. Šodien jau esmu paguvusi daudz ko saprast un izdarīt. Jau radies spars darboties. Nekas nav neizdarāms, galvenais ir sākt darīt. Pricējās, ka skolā izveidojies ļoti spēcīgs un saliedēts kolektīvs.

Kā esat iecerējusi saglabāt valsts ģimnāzijas statusu, ņemot vērā, ka skolēnu skaits, turklāt ar zināšanām, kas atbilst nepieciešamajam līmenim, aizvien samazinās?

– Ģimnāzijas darbā ir divi stūrakmeņi – kvantitatīvais, kas ir skolēnu skaits, un kvalitatīvais – zināšanu līmenis, valsts pārbaudes darbu rezultāti utt. Ir jāpanāk līdzsvars un izaugsme abos. Protams, man ir vēl daudz nopietnāk jāiedziļinās šajā jautājumā. Ja mēs plānojam tuvināt ģimnāziju izcilībai, kā to uzsvēru savā prezentācijā, uzņemšanas noteikumos pakāpeniski ir jākāpina vidējās atzīmes sliekšnis.

Bet ko darīsiet, ja šādu gudru bērnu, kuri vēlētos izglītoties Balvu Valsts ģimnāzijā, tuvākajā apkārtnē būs maz?

– Jāsadarbojas ar citiem novadiem. Cik zinu, kaimiņu novados skolas zaudē ģimnāzijas statusu, bet skolēni – izcilnieki jau nekur nepazūd. Viņi ir. Tāpēc vajadzētu sadarboties ar blakus novadiem, jāaicina šie skolēni pie mums, jo ģimnāzijai ir labs internāts. Varbūt tiešām jāpozicionē skola tā, ka Balvu Valsts ģimnāzijā mācās skolēni ar izcilām sekmēm. Tā, protams, ir tāda vīzija, taču ir arī reālā dzīves situācija. Tādēļ pagaidām jāiestrādājas, jāizvērtē visi plusi un minusi, jo nedrīkst pieņemt spontānus lēmumus.

Viena no idejām, ko minējāt prezentācijā novada domē, ir nepieciešamība ģimnāzijas gaitenēs izvietot novērošanas kameras. Kādēļ tā?

– Tās vajadzīgas drošības apsvērumu dēļ. Notiek dažādas situācijas. Arī bērni ir dažādi. Kameras vajag, lai novērstu kaut kādus nepatīkamus gadījumus, kas var rasties. Tās visu fiksēs, un mums būs pierādījumi, kā viss patiesībā ir noticis. Zinu, ka šādas kameras uzstādītas arī citās mācību iestādēs. Bet par to vēl diskutēsim, lai pieņemtu galīgo lēmumu.

Kā vienu no problēmām savā prezentācijā minējāt, ka daudzi skolotāji ir pirmspensijas vecumā. Kā domājat to risināt? Kā piesaistīsiet jaunus kadrus?

– Pirmspensijas vecums – tas ir risks. Ir jāsaprot, kas ir risks. Protams, skolā ir skolotāji pirmspensijas vecumā, bet ne jau visi. Tas tika nedaudz pārprasts arī komitejas sēdē. Tas nav jāuztver tik personiski. Ir tikai loģiski, ka mēs visi novecojam, noveco arī skolotāji. Šī problēma pastāv visās Latvijas skolās. Kā piesaistīt jaunus pedagogus? Jau kādu laiku to cenšas darīt arī valsts mērogā. Pastāv izglītības programmas, kas minimizē skolotāja apmācības laiku, piemēram, tādas, kurās profesiju var apgūt gada laikā. Mans variants ir – jāsadarbojas ar augstskolām. Tam visam svarīgs ir finansiālais aspekts. Jau šobrīd mēģinām piesaistīt pedagogus no citām skolām. Piemēram, piedāvājot vadīt stundas tiešsaistes platformā "Zoom". Tas ir ērts veids, jo nav jābrauc uz skolu, tādējādi iekonomējot transporta izdevumus un vienlaikus sasniedzot vajadzīgo rezultātu. Iespējams, šādā veidā piesaistīsim citu mācību iestāžu skolotājus, noslēdzot ar viņiem sadarbības vai autoratlīdzības līgumus. Šādas "Zoom" stundas ģimnāzijā notiek jau šobrīd. Pedagoģis no Rēzeknes aizvieto mūsu skolotāju fizikas padziļinātājā kursā. Domāju, ka vajadzības gadījumā mūs atbalstīs arī pašvaldība, piešķirot dienesta dzīvokli, bērnodārzu, ja būs nepieciešams. Viens no risinājumiem varētu būt arī pašvaldības stipendija pieprasītāko mācību priekšmetu pedagoģijas studentiem.

Iepriekšējā ģimnāzijas direktore aicināja skolotājus pat no ārzemēm, lai ar inovatīvām metodēm mācītu angļu valodu. Vai Jūs turpināsiet šādu praksi?

– Ja tāda iespēja ir, tad varam domāt par šādu variantu.

Foto - no personīgā arhīva

Kristīne Lele. Taujāta, kāda būs Balvu Valsts ģimnāzija pēc desmit gadiem, Kristīne saka: "Ģimnāzija būs izcilības centrs, kur bērni spēcīgu un zinošu pedagogu vadībā gūs kvalitatīvas zināšanas mūsdienīgā un drošā skolas vidē. Skola, kur cauri visam strāvos cilvēkmīlestība, saliedētība un gādība vienam par otru."

Bet reālākais izaicinājums ir atjaunot skolas dalību "Erasmus+" projektos, kur angļu valodu praksē apgūst gan skolēni, gan skolotāji. Tas ir viens no pirmajiem uzdevumiem, jo potenciāls un pieredze mūsu skolai ir.

Iepriekš ģimnāzijā ļoti veiksmīgi norisinājās arī programmas "Līderis mani". Vai to turpināsiet?

– Protams. Arī uzrunājot kolēģus, uzsvēru, ka saglabāsim visu, kas sasniegts līdz šim. Tikai pilnveidosim ģimnāzijas darbību, pieņemot jaunus izaicinājumus un realizējot tos dzīvē.

Ko domājat par mācību sistēmu "Skola 2030"?

– Jau trešo gadu izglītībā tiek realizēta kompetenču pieeja. Tajā ir gan labas, gan ne tik labas lietas. Jāņem vērā, ka tās ir grandiozas pārmaiņas izglītībā. Manuprāt, mīnuss ir tas, ka joprojām trūkst mācību grāmatu un metodisko materiālu. Bet ir arī plusi. Kaut vai tas, ka skolēnus jau tagad gatavo pieauguša cilvēka dzīvei. Kā arī tas, ka sadarbojas mācību priekšmetu pedagogi, mācot ne tikai teorētisko bāzi, bet arī liekot pamatus praksei un iemācot kompetences (lietpratība, pilsoniskā līdzdalība, pašvadīta mācīšanās utt.), kas ļoti noderēs turpmākajā dzīvē.

Esmu dzirdējusi sūdzības gan no pedagogiem, gan vecākiem, ka mācīt kompetences būtu jāpēc tam, kad ir ielikta klasisko zināšanu bāze...

– Manuprāt, kompetencēs balstīta mācību saturs un pieejas ieviešana ir atbalstāma, jo tajā ir ļoti daudz pozitīva un inovatīva atbilstoši 21.gadsimta prasībām izglītībā, tanī skaitā arī digitalizācijā. Cits jautājums ir par atsevišķu mācību materiālu, grāmatu neesamību un pedagogu milzīgo ieguldījumu ikdienā, sagatavojot mācību stundas nākamajai dienai. Mana meita mācās 5.klasē. Pārskatot viņas mācību materiālus, konstatēju, ka tiešām viņi mācībās uz priekšu virzās straujāk nekā to savulaik darijām mēs. Vecākus aicinātu uzticēties pedagogu darbam un visos iespējamajos veidos sadarboties ar skolu, tā atbalstot arī savus bērnus. Domāju, ka laba izglītība prasa lielu pacietību un uzņēmību, tikai tad viss izdosies. To arī novēlu sev un visiem! Mums noteikti izdosies!

Ar ko vislabprātāk nodarbojaties no darba brīvā laikā?

– Man patīk divas lietas – grāmatu lasīšana un angļu valodas mācīšanās, izmantojot speciālu aplikāciju "Duolingo". Mācoties nu jau divus mēnešus, redzu, kā zināšanas sakārtojas. Kad ir iedvesma, patīk pagatavot kādu garšīgu ēdienu. Reizēm kopā ar ģimeni dodamies paskatīties skaistas vietas Latvijā, iegriežoties kādā restorānā nobaudīt gardu maltīti.

Malienas veiksmes stāsts

Pēc kā *garšo* ziema?

Ingrīda Zinkovska

Katra mēneša otrajā sestdienā, kad Balvos notiek *zaļais tirdziņš*, pircējiem savu kulinārijas un konditorejas produkciju piedāvā arī "Gustiņš", kas ir Alūksnes puses Jaunannas uzņēmuma SIA "Valrito" logo. Uzņēmuma produkcijai pircēju netrūkst, par ko liecina garā cilvēku rinda. Ja kāds pajautā, – kā veicas, pārdevēja, pamājot ar galvu uz pircēju pusi, atbild, – vai nav redzams?! "Vadugunij" par uzņēmumu pastāstīja tā direktora palīdze BAIBA GUSTA.

Uzņēmumā esat kopš tā dibināšanas?

– Nē, neesmu gan! Šis uzņēmums dibināts kā ģimenes uzņēmums, arī ikdienā darbojas kā ģimenes uzņēmums, jo paši esam gan vadītāji, gan iesaistīti daudzos praktiskos procesos. Uzņēmumu deviņdesmito gadu beigās dibināja mans vīrs un vīramāte. Tanī laikā šajā uzņēmumā vēl nestrādāju, jo sākotnēji tā uzņēmējdarbība bija kokapstrāde. Bija mazs lauku gaterītis. Vīrs bija atgriezies no armijas, valsts ekonomikā viss juka un brauka, un, lai paši sev radītu darbavietas, *ielēca* uzņēmējdarbības lauciņā. Situācijai kokapstrādes nozarē mainoties, mainījās arī darbības virziens. Jaunannas pagasta centrā atradās vecā rūpniecības preču veikala ēka, ko ģimene iegādājās. Tā kā vīramāte pēc izglītības ir pārtikas tehnoloģe, tad šīs ēkas vienā pusē tika atvērts jaukta sortimenta mazumtirdzniecības preču veikals, bet otrā pusē – maza kafējnīciņa "Gustiņš". Veikala-kafējnīcas nosaukums un turpmāk arī uzņēmuma "Valrito" logo radies no mūsu ģimenes uzvārda un ir visai labskanīgs un mīlīgs. Vīramāte teic, ka uzņēmums ir kā piektais bērns, jo bez tā viņai ir vēl četri bērni – mans vīrs, vīra brālis un divas māsas. Viņi visi strādā uzņēmumā. Arī es un vīrabrāļa sieva. Tikai ko nu kurš praktiski darām. Pirms dažiem gadiem uzņēmums atzīmēja 20 gadu jubileju, bet logo "Gustiņš" savus 20 svinēja šovasar.

Kādus pienākumus uzņēmumā darāt?

– Esmu direktora palīdze. Mēs ar vīru pieņemam lēmumus, kas saistīti ar uzņēmuma attīstību. Es atbildu par grāmatvedību un citām birokrātiskām lietām. Esmu beigusi Banku Augstskolu un man ir augstākā izglītība uzņēmējdarbībā. Atgriezies Alūksnē, strādāju citā uzņēmumā, kur rakstīju Eiropas Savienības projektu, bet SIA "Valrito" vajadzēja papildspēkus, jo tika atvērti gan jauni lauku veikali citos pagastos, gan uzsākta tās produkcijas ražošana, ko Balvu cilvēki tagad vairāk pazīst. Kulinārijas nozare ir izaugusi par vienu no būtiskākajiem nodarbošanās veidiem.

Šķiet, ka pircējus piesaista produkcijas daudzveidība. Plaša izvēles iespēja. Kā to izdevies panākt?

– Taisnība, uzņēmuma piedāvājums ir ļoti plašs. Vairāk nekā 20 veidu gaļas izstrādājumi, sākot ar kotletēm un karbonādēm, kā arī ruletes, rolādes, dažādas uzkodas, kūpinājumi, teju 50 veidi salātu. Pēc pasūtījuma gatavojam gaļas un zivju plates. Sortimentā ir specifiski saldumi, piemēram, kūciņas burciņā. Mēs gribam apmierināt cilvēku vēlmes gan ikdienā, gan svētkos, lai ikdienā cilvēks var nopirkt mūsu produkciju pusdienām vai vakariņām, bet svētkos – svētku galdam. Kopā ar saviem darbiniekiem mēs esam komanda, kas izmanto gan sentēvu receptes, gan meklē jaunas garšas. Mūsu abi vīrieši – vīrs un viņa brālis – atbild par kūpinājumiem. Vīramāsa Ivita – par saldumiem. Viņas lolojums ir kūciņas burciņā un dekorētās piparkūkas, bet mans vīrs ir galvenais piparkūku mīklas meistars. Tas ir viņa roku darbs, viņa *lauciņš* jau daudzus gadus. Piparkūku mīklas recepti ziņā tikai viņš.

Par profitoroļiem un kūciņām burciņā daži pircēji "zaļajā" tirdziņā pārdevējam jautā: kas tas tāds? Vai gatavojat un tirgojat vēl kādus malēniešus raksturojošus produktus?

– Profitoroļi ir eļļā vārītas mīklas pārslīņas, ko pieliek klāt, pasniedzot buljonu. Alūksnes pusē šis produkts saglabājies, šeit tas vienmēr bijis kā godu ēdiens. Tas ir produkts, ko ražojam, jo mums Alūksnē ir kafējnīca. Ražojam arī kā produktu tūristiem, ko nopirkt un paņemt līdzi no Alūksnes. Līdzīgi ir arī ar kūciņām burciņā. Ja par malēniešiem mēdz teikt, ka viņi gaismu nes istabā ar maisu, tad mēs piedāvājam istu torti mazā burciņā. Mūsu jaunums ir kūciņa "Ziemas garša". Mēs to *noķērām* un ielikām burciņā, dodot iespēju katram izbaudīt ziemai raksturīgās saldās garšas, ko rada pikantais piparkūku biskvīts, mandarīnu ievārijums, apelsīnu – putukrējuma krēms. Tā mēs tirgojam tortes burciņā, katram

Ciemojas "Kotiņos". SIA "Valrito" kolektīvs ekskursijā "Kotiņos" Balvu novadā. Pēc tam uzņēmuma darbinieki apmeklēja Rekovas dzirnavas, kur nobaudīja šejienes saimnieču gatavoto. Garšu bodītē "Gustiņš" Alūksnē, kur uzņēmums piedāvā savu produkciju, tiek tirgota arī citu Latvijas ražotāju produkcija, un "Kotiņi" ir viens no tiem.

savs īpašais kūkas gabaliņš. Patīk vai nē, tas ir gaumes jautājums, bet alūksnieši iemīļojuši mūsu burciņas, – paldies viņiem par to! Balvu cilvēki arī tās prasa, un mūsu darbinieki ņem tās līdzi izbraukuma tirdzniecībā. Sadarbībā ar Alūksnes Tūrisma informācijas centru uzņēmuma kafējnīcā Alūksnē pēc pasūtījuma gatavojam arī dažādus citus senus ēdienus, piedāvājam "Alūksnes kokteili".

Uzņēmumam Alūksnē ir kafējnīca, garšu bodīte, divi lauku veikali, bet notiek arī izbraukuma tirdzniecība. Kā uz to raugāties nākotnē?

– Patlaban Jaunannā realizējam Latvijas Lauku dienesta atbalstītu projektu. Drīzumā ceram pabeigt jauno ražotni, kas ļaus darbiniekiem strādāt jaunās, skaistās telpās ar modernām iekārtām un dos iespēju paplašināt sortimentu, tāpēc mums ir attīstīts šīs produkcijas realizācijas virziens kā izbraukuma tirdzniecība. Braucam ne tikai uz *zaļajiem* tirdziņiem, katru dienu divi *busiņi* ar uzņēmuma produkciju dodas noteiktos maršrutos, tostarp arī otrdienās uz Balvu novadu, par ko precīzu informāciju var iegūt uzņēmuma mājaslapā. Jā, mēs tiešām esam pateicīgi Latgales puses cilvēkiem, jo gaļas izstrādājumus izpērk labi. Gaļas rolādes un ruletes vairāk vai mazāk ir Latgales produkts, jo no šīs puses cēlies. Latgales cilvēki šo produktu ciena un novērtē, kaut arī tas nav lēts. Uzsvārs tiek likts uz kvalitāti, jo mēs nelietojam dažādas pārtikas piedevas vai uzlabotājus, tas ir tīrs gaļas produkts. Rīga no mums atrodas tālu, un produkcijai ir iss realizācijas termiņš. Vakuuma iepakojums mums vēl ir procesā, bet Rīgā ar īsa termiņa precī ir grūti. Tādēļ esam sapratuši, ka labākais veids savu precī ir tirgot pašiem.

Bet degviela, ražošanas izmaksas, cilvēku pirktspēja?

– Jā, katrs izbraukums, tie ir degvielas litri. Tāpat ražošanas izmaksas, cilvēku pirktspēja. Ar visu to jāreķinās. Taču mums ir uzkrāta pieredze. Kā nekā esam pārdzīvojuši vairākas krīzes. Pēdējo Covid krīzi pārvarējām samērā veiksmīgi. Covid laikā cilvēki novērtēja lauku veikalus, kur neapgrozījās lielas cilvēku masas. Un ēst cilvēkiem gribējies visos laikos.

Kā Alūksnes novada pašvaldība novērtē un atbalsta savus uzņēmējus?

– Novērtējot uzņēmuma darbošanos lauku vidē, esam godināti no Alūksnes novada Vidzemes veiksmes stāstu pasākumā, jo mūsu galvenais mērķis nav tikai biznesa izaugsme, bet pagasta un visa novada kopumā, tādēļ piedalāmies un sniedzam atbalstu, kur vien varam. Uzņēmuma jubilejas gadā saņēmām novada apbalvojumu uzņēmējdarbībā "Sudraba zīle". Arī šodien novada pašvaldībā notiek "Biznesa sarunas" – tikšanās ar novada uzņēmējiem, kur pašvaldība informēs par aktualitātēm un nākamā gada plāniem. Kopīgi ar novada Tūrisma informācijas centra darbiniekiem tiek plānoti pasākumi, lai arī Jaunannā iegrieztos tūristu plūsma. Šoruden Jaunannā remontēja ceļus. Taču sāpīgs jautājums ir vietējās skolas un arī bērnudārza grupas slēgšana, jo kur paliks mūsu un uzņēmuma darbinieku bērni, kāds būs iedzīvotāju noskaņojums turpmāk? Tas ir vēl viens krīzes jautājums, kas nāk komplektā ar elektrības, degvielas cenām un citiem jautājumiem. Līdz šim vispārīgizglītojošā skola kopā ar mūzikas un mākslas skolas programmu bija labs piedāvājums. Man pašai ģimenē aug trīs bērni, no kuriem jaunākajam ir divi gadiņi.

Jūs ar citām Jaunannas sievietēm šogad piedalījāties autorallijā Baltinavā. Kopā ar dzīvesbiedru esat aktīvi arī citos pasākumos. Kā iespējams apvienot uzņēmuma vadību ar aktīvu dzīvesveidu?

– Mums abiem ar vīru ir svarīgi darīt interesantas lietas un

Arī šogad piedalīsies svētkos. Baiba ar dzīvesbiedru ir sabiedriski aktīvi cilvēki. Viņi dejo vidējās paaudzes deju kolektīvā "Jaunanna". Šajos arheoloģiskā tipa tautu tērpos viņi piedalījās pagājušajos Dziesmu un deju svētkos. "Svētkos piedalīsimies arī šogad. Kā savādāk?!" secina Baiba.

"Gustiņa" piparkūkas. Tuvojas Ziemassvētki, kur viena no noteicošajām un vadošajām ir piparkūku smarža. Ar lielu atbildības sajūtu tās cep un dekorē arī "Gustiņš".

Taču piparkūku mīklas recepti zina tikai uzņēmuma vadītājs, Baibas vīrs.

dzīvot patīkamā vidē, būt kopā citā sabiedrībā, ne tikai darba kolektīvā. Un Jaunannas iedzīvotāji kā kopiena ir malači! Sadarbībā ar kultūras namu realizējam projektus, lai vietējā vide kļūst sakoptāka un interesantāka. Projektu rezultātā tiek iegūti materiāli, bet iedzīvotāji iegulda savu darbu, lai apkārtne tiktu uzturēta un papildināta ar dažādiem vides elementiem, kā, piemēram, ir aprīkota Zaķu sala un pastaigu taka Bebru valstība. Es darbojos biedrībā "Interesu centrs "Jaunanna"", abi ar vīru dejojām vidējās paaudzes deju kolektīvā "Jaunanna". Vīram ir tuvas sporta lietas, bet abiem kopā aktivitātes, kur var piedalīties kopā ar bērniem, piemēram, nakts orientēšanās maratons Jaunannā, kurā Gustu ģimene šogad ieguva pirmo vietu. Mums patīk spēles, izmantojot mobilās aplikācijas. Ir viena lieta apmeklēt vietu kā tūristam, un pavisam cita, ka to interesantā veidā parāda spēles organizators.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Uzvaras lauri viņacēnietim

Ar 47cm garu bārdu kļūst par uzvarētāju

Sanita Karavoičika

“Ar savu bārdu esmu saradis kā cimds ar roku un šobrīd nevaru nosaukt nevienu iemeslu, kas man liktu no tās šķirties. To noteikti nedarītu, jo bez bārdas Andris vairs nebūs Andris, un neviens mani neatpazīs,” teic kosmētikas preču veikala “Douglas Latvia” izsludinātā garākās bārdas konkursa uzvarētājs ANDRIS KRĪGERS no Viļakas. 23.novembrī tirdzniecības centrā “Mols” norisinājās konkursa fināls, no kura Andris mājas devās ar galveno balvu – vīriešu skaistumkopšanas produktu grozu un dāvanu karti e-veikalā 80 eiro vērtībā.

Pirmā doma, – kādēļ gan ne?

34 gadus jaunais vīrietis stāsta, ka konkursa dalībnieku vidū nokļuvis tāpat kā visi pārējie dalībnieki, proti, pateicoties sievām. Andra sievai Evitai par šo konkursu vispirms pastāstīja viņas māsiņa, piebilstot, ka Andrim noteikti jāpiedalās. “Tālāk informācija nonāca arī pie manis, un es padomāju, – kādēļ gan ne? Konkursu izsludināja 4.novembrī, jo novembris ir vīriešu mentālās un fiziskās veselības mēnesis. Savukārt pieteikuma anketu ar pievienotu fotogrāfiju un aprakstu varēja nosūtīt līdz 20.novembrim. Aizsūtīju bildi, uzrakstīju, ka esmu Andris un man šķiet, ka man ir gara bārda,” stāsta viņacēns. Drīz vien viņš saņēma atbildi, ka konkursa organizatori sazināsies ar finalisti un uzaicinās uz tirdzniecības centru “Mols”, kur notiks fināla mērīšana un finalistu apbalvošana. Jau pēc dažām dienām uzaicinājums bija Andra e-pastā. Jaunais vīrietis atzīst, ka, sūtot pieteikumu, bija divējādas sajūtas. Viņš zināja, ka ir diezgan garas bārdas īpašnieks, taču tajā pašā laikā saprata, ka tā nav pati garākā bārda Latvijā un noteikti ne Ginesa rekorda cienīga.

Uzvarēja par mata tiesu

23.novembrī tirdzniecības centrā “Mols” uz fināla bārdas mērīšanu ieradās astoņi finalisti. Jau pirmajā brīdī Andrim iekrita acīs viens no dalībniekiem, kuru ieraugot, prātā pazibēja doma, – viņš uzvarēs. Savukārt, kā vēlāk izrādījās, to pašu par Andri nodomājis arī otrās vietas ieguvējs Mareks. “Kad pasākuma vadītāji paziņoja, ka 1.vietu esmu ieguvis es, protams, bija patīkams un negaidīts pārsteigums. Uzvarēju par mata tiesu, jo Mareka bārda izrādījās tikai par nieka centimetru īsāka nekā manējā. No apakšlūpas mērot, mans rezultāts bija 47cm, otrās vietas ieguvējam – 46cm,” par konkursa finālu stāsta Andris. Viļacēns teic, ka otru tik garas bārdas īpašnieku līdz šim nebija satīcis, kaut gan otrās vietas ieguvējs zināja teikt, ka paziņu vidū viņam esot viena no īsākajām bārdām. “Esmu pārliecināts, ka Latvijā noteikti ir vīrieši ar vēl garākām bārdām, jo šis bija tikai viena kosmētikas ražotāja rīkotais konkurss, nevis visas Latvijas pasākums,” uzskata uzvarētājs.

Bez kopšanas rezultāta nebūs

Mūsdienās arvien vairāk vīriešu izvēlas audzēt bārdu. Andris šo lēmumu pieņēma pirms septiņiem gadiem – 2015.gadā, uzreiz pēc kāzām. Viņš atzīst, ka, iespējams, to pamudināja darīt noskatītais seriāls par vikingiem, kuri nēsāja garas bārdas. Turklāt sieva Evita arī neiebild, viņai šī doma pat patika. “Droši vien šobrīd bārda būtu bijusi vēl garāka, ja sākumā tai pats nelīdzinātu galus un neveidotu formu. Taču nu jau pāris gadus vairs to nedaru,” atzīst konkursa uzvarētājs. Viņš stāsta, ka, audzējot bārdu, jāreķinās ar vairākām svarīgām niansēm. Pats svarīgākais, Andraprāt, ir atrast labu un sev piemērotu bārdas šampūnu, lai āda nav sausa un augšanas procesā neniez. “Parastie matu šampūni der matiem, bet bārdai var nederēt un sagādāt diskomfortu. Protams, arī bārdas audzēšanas procesā ir viens posms, kuru varētu pielīdzināt matu augšanai. Audzējot matus, sākumā tie ir īsi, tad vienā brīdī izskatās nekopti un pārauguši, un tad jau izauguši gari. Ar bārdu līdzīgi – sākumā tā ir īsa, tad vidēja un pēc tam jau var teikt, ka gara,” skaidro viņacēns.

Covid laikā iemācījās sapīt bizīti

Ikdienā Andris labprāt staigā ar izlaistu bārdu, jo tā jūtas brīvāk un patīkamāk, taču šādam bārdas nēsāšanas veidam ir arī savi mīnusi. Vējā to pūš uz visām pusēm, tādēļ no malas šis vīrieša rota var izskatīties nesakopta. Taču risinājumu neērtībai Andris atrada Covid laikā, pateicoties kuram, viņš iemācījās bārdu sapīt bizītē. Konkursa uzvarētājs skaidro, – obligātā prasība nēsāt sejas maskas radīja neparedzētas neērtības. Ja bārda ir gara, tad, uzliekot masku, sejas āda no elpas kļūst mitra, savukārt bārda ieņem noteiktu formu, kas saglabājas, arī masku noņemot.

Lai, uzliekot un noņemot masku, bārdas izskats nemainītos, Andris nolēma to zem zoda sākt pīt bizītē. Tas nemaz nebija tik sarežģīti, kā sākumā varētu šķist, un tagad viņš to pin kā profesionālis. “Dažreiz bārda traucē manā ikdienas darbā, bet arī tad man tas lielas problēmas nesagādā – aizbāzu aiz krāgas, un viss,” skaidro konkursa uzvarētājs.

Ir, uz ko tiekties

Gara bārda, neapšaubāmi, pievērš cilvēku uzmanību – viņi to pamana, izsaka komplimentus, novērtē. Reizēm atgadās arī kāds kuriozs notikums. “Biju radnieka bērēs un, kā jau tadā reizē pieklājās, biju uzvilcis garu mēteli. Pēc tam vienai kundzei cita kundze pajautāja, – kas tas bija par otro mācītāju ar to garo bārdu? Acīmredzot, mani ieraugot, tādas asociācijas cilvēkam radās. Un šādas asociācijas cilvēkiem bijušas ne reizi vien,” stāsta Andris.

Konkursa finālā tirdzniecības centrā “Mols” dalībnieki uzzināja, ka pasaulē garākās bārdas garums ir 5 metri un 33cm. Tātad Latvijas vīriešiem vēl ir, uz ko tiekties! Runājot par bārdas audzēšanu, Andris Krīgers atzīst, ka noteikti to audzēs vēl garāku, līdz pienāks brīdis, kad šis vīriešu rota ikdienā sāks traucēt. Tad Andris mēģinās atrast veidu, kā to sapīt un neērtības pārvarēt, lai bārda netraucē. Savukārt, kad tas vairs nebūs iespējams, viņš nolēmis apstāties pie tā bārdas garuma, kas šķitīs pats piemērotākais. Pēc uzvaras “Douglas Latvia” konkursā Andris teic, ka bija vērts piedalīties, jo iegūta interesanta pieredze. Turklāt tik daudz bārdaiņu vienā veikalā viņš nekad iepriekš nebija satīcis.

Galvenais, ka viss līdzsvarā

Ikdienā Andris strādā par mēbeļu galdnieku uzņēmumā “Oāze” Balvos, taču ārpus darba viņacēnam saistošas citas intereses, piemēram, datorlietas, jo nesen Andris ieguvis kvalifikāciju ‘datorsistēmu tehniķis’. Vēl viņš kopā ar sievu Evitu veido leļļu kolekciju, kas jau sasniegusi ievērojamus apjomus, iesācis kolekcionēt troļļus, kā arī dažādu valstu piemiņas un jubilejas monētas. Jaunais vīrietis secina, – lai arī Viļakā dzīvo kopš 2018.gada, viņš vēl aizvien mēģina pierast pie mazpilsētas. “Jāatzīst, ka šeit dzīve ir nedaudz lēnāka nekā Rīgā, tādēļ reizēm pietrūkst Rīgas dinamiskuma. Lai to atgūtu, vismaz reizi mēnesī aizbraucu uz Rīgu, no kurienes esmu cēlies. Un tad atkal viss ir līdzsvarā,” apliecina garākās bārdas konkursa “Douglas Latvia” uzvarētājs Andris Krīgers.

Fināla bārdas mērīšana. 23.novembrī tirdzniecības centrā “Mols” tikās visi konkursa dalībnieki un, pirms uzzināt, kurš ir šī gada garākās bārdas īpašnieks, visiem astoņiem finalistiem vēlreiz nomērija bārdas garumu. Konkursa uzvarētājs Andris pirmo vietu ar 47cm garu bārdu izcīnīja par mata tiesu, jo otrās vietas ieguvēja Mareka bārda izrādījās tikai par vienu centimetru īsāka. Jautāts, vai izmantotu iespēju un piedalītos vēl kādā līdzīgā konkursā, Andris atbild apstiprinoši: “Šādu konkursu varētu sarīkot Latvijas vai pat Baltijas valstu mērogā. Būtu interesanti piedalīties un paskatīties, cik garas bārdas ir citiem kolēģiem bārdaiņiem.”

Šī gada “Douglas Latvia” čempions ar kolēģiem bārdaiņiem. Andris Krīgers atzīst, ka konkursa fināls norisinājās draudzīgā atmosfērā – visi dalībnieki sarokojās, aprunājās par bārdas kopšanu un to, no kura gada kurš to audzē, kā arī apsprieda, ar kādām problēmām saskaras. “Finalistu vidū bija vīrieši, kuri atzina, ka regulāri apmeklē bārdas kopšanas salonus un atrasto frizieri mainīt negrasās. Es savu meistarību vēl neesmu atradis, tādēļ bārdu kopju un veidoju pats,” teic galvenās balvas ieguvējs, piebilstot, ka konkursa galveno balvu – dāvanu karti 80 eiro apmērā – pasniegs sievai Evitai.

Foto konkursam. Fotogrāfijai, kuru dalībnieki iesūtīja konkursam, bija jāatbilst noteiktiem kritērijiem – bija jābūt labi un skaidri redzamam bārdas garumam, kā arī jānorāda, cik gara bārda ir centimetros, to mērot no zoda gala. Andrim tā bija 40 cm gara.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - "Douglas Latvia"

Ieceļ par Viestura ordeņa kavalieri

Žēl, ka šo mirkli nepiedzīvoja tēvs...

Confortamini Et Pugnate
"Esiet stipri un cīnieties!"

Valsts svētkos Rīgas pili notika svinīga valsts augstāko apbalvojumu pasniegšanas ceremonija. Pasākumā godināja visdažādāko jomu izcilas personības no visas Latvijas, kuri augsto valsts atzinību nopelnījuši par godprātīgu, nozīmīgu darbu, aktīvu pilsonisko stāju un uzticīgu kalpošanu mūsu dzimtenei.

"Jūs raksturo pašizliedzība, mērķtiecība, rūpes par latviešu tautu, saviem līdzilvēkiem un mīlestība pret Latvijas valsti. Jūs darāt mūsu Latviju stipru un skaistu! Savā un Ordeņa kapitula vārdā izsaku jums visiem kopā un ikkatram visaugstāko atzinību un sirsnīgāko pateicību par kalpošanu Latvijai! Paldies jums!" svinīgā uzrunā teica Valsts prezidents Egils Levits.

Kopumā Valsts prezidents un Ordeņa kapituls lēma Triju Zvaigžņu ordeni piešķirt 35 cilvēkiem, Viestura ordeni – 24, bet Atzinības krustu – 22 Latvijas iedzīvotājiem. Par profesionālu, pašizliedzīgu dienestu, ieguldījumu Nacionālo bruņoto spēku un Zemessardzes veidošanā un stiprināšanā par Viestura ordeņa kavalieri iecēla arī balvenieti, Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 31. kājnieku bataljona Kaujas atbalsta rotas Izlūku vada vadības grupas vada komandieri virsleitnantu SENTI GORBĀNU.

Saņemt augstāko valsts apbalvojumu par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā ir īpašs mirklis. Ko jums tas nozīmē?

– Stāsts, ka uzzināju par piešķirto apbalvojumu, ir diezgan interesants. Biju Balvos, kad rīta stundā internetā no rotas saņēmu informāciju par, kā tobrīd šķita, izmaiņām likumdošanā. Sākotnēji arī nesapratu, kādēļ kolēģi man velta apsveikuma vārdus. Jau nedaudz vēlāk, saņemto informāciju apskatot rūpīgāk, pamanīju savu vārdu, bet vēl joprojām pie sevis spītīgi nodomājot, ka kāds droši vien vēlas mani izjokot. Tomēr nē... Izsūtītā informācijā bija arī citu kolēģu vārdi, un sapratu, ka tā nav nekāda viltus ziņa! Kādas bija emocijas? Galvenais, ko vēlos uzsvērt, ka tas nav tikai mans, bet arī manas ģimenes, kolēģu un daudzu citu līdzilvēku apbalvojums. Ir patīss gandarijums, un, ritot gadiem, zinu, ka saņemto apbalvojumu novērtēšu jo dienas, jo vairāk. Tas ir arī vēsturisks ieraksts mūsu ģimenē, par ko varēs atcerēties mani bērni, mazbērni. Žēl tikai, ka šo mirkli nepiedzīvoja tēvs...

Kā notika svinīgā pieņemšana Rīgas pili?

– Man jau bijis tas gods domās tur būt arī iepriekš kopā ar sievu Nacionālo bruņoto spēku Militārās policijas gadadienas jubilejā. Sievai kā bijušai amatpersonai majora pakāpē šī struktūrvienība bija pēdējā dienesta vieta. Šobrīd viņa jau devusies izdienas pensijā, bet turpina strādāt Valsts policijā kā līgumdarbiniece personāla jomā. Šoreiz uz Rīgas pili devos ar sievu. Bez precedentiem gan neiztikt! Piemirstot, ka 18. novembrī galvaspilsētā satiksme ir ierobežota, ierašanos uz pieņemšanu pie Valsts prezidenta gandrīz vai nokavējām! Vairs nebija svarīgi, cik izmaksā taksis, galvenais bija galamērķi nokļūt laikus! Tomēr viss labs, kas labi beidzas – Rīgas pili iesoļojām raitā soli un ne minūti vēlāk. Savukārt pēc tam devāmies uz koncertu Latvijas Nacionālajā teātrī, kur mūs arī sumināja – saņemām ar senlaicīgu zīmogu apzīmogotu konverti, kurā atradās Viestura ordeņa

diploms. Jāpiebilst, ka pagaidām piešķirtais apbalvojums mājās goda vietā vēl nestāv, jo jādod iespēja to aplūkot ikvienam man mīļam un tuvam cilvēkam. Šķiet, tas tik ātri vēl nebeigsies (smejas – aut. pieb.)!

Jā, tas ir atbildīgs un noteikti arī ļoti patīkams pienākums! Un kāds ir Jūsu ceļš uz Zemessardzi? Kur augt un skolojaties?

– Dzimis esmu Rīgā, vidējo izglītību ieguvu toreizējā Balvu Amatniecības vidusskolā. Pēc vidusskolas absolvēšanas gadu nostrādāju "Balvu Enerģijā", līdz 1996. gadā ap Jāņu dienas laiku nolēmu iestāties Zemessardzes 31. kājnieku bataljonā, kura štābs tolaik atradās Balvos. Mans pirmais uzdevums bija dežūra, bet nopietnākais pasākums – Zemessardzes spartakiāde "Pīpariņu" bāzē Cēsis. Vēl joprojām atceros, kā sacensībās uz rokām nolauzu par sevi krietni lielāku un muskuļotāku pretinieku, kurš pēc tam bija diezgan dusmīgs (smejas – aut. pieb.)! Interesanti, ka toreizējais bataljona komandieris Valdis Zābelis pamatskolas gados (līdz 9. klasei Balvu 1. vidusskolā) man pasniedza fizikultūru, bet štāba priekšnieks Pēteris Zvejnieks – fiziku.

Dienests militārajā sfērā bija jau zvaigznēs ierakstīts?

– Acīmredzot, jo to vēlējos jau skolas gados. Esmu absolvējis arī Nacionālo aizsardzības akadēmiju un ieguvis vada komandiera kvalifikāciju. Jāpiebilst, ka esmu jau devies izdienas pensijā, jo agrāk to varēja darīt, nodienot vismaz desmit gadus. Tiesa, arī šobrīd ne tikai turpinu aktīvi darboties Zemessardzē – apmeklēju mācības un pildu vada komandiera pienākumus, bet esmu arī līgumdarbinieks Valsts policijā, kur strādāju par Galvenās administratīvās pārvaldes Nodrošinājuma pārvaldes Transportlīdzekļu un līgumu pārvaldības sektora vadītāja vietnieku. Proti, veicu uzraudzību un atbalsta funkciju izpildi par Valsts policijas autoparku visā Latvijā – tā monitoringu un dažādu datu apkopšanu.

Dienesta pienākumus Zemessardzē pildāt jau vairāk nekā ceturtdaļgadsimtu – 26 gadus. Noteikti saglabājušas arī kādas spilgtas atmiņas!

– Ir atmiņas, kuras paglabāšu pie sevis (smejas – aut. pieb.), bet ir arī ļoti nopietns gadījums, kas varēja noslēgties ne tik jautri. Kad dežurēju 31. kājnieku bataljonā Balvos, no policijas saņēmu informāciju, ka Steķentavā kāds vīrietis dzīvoklī šaudās ar ieroci "TT". Uz notikuma vietu man izsniedza bruņuvēsti, kuru gan tā arī neuzvilku. Lieta tāda, ka bruņuvēste nebija tā profesionālākā, un, tai cauri izejot lodei, šāviņš, visticamāk, paliktu manā ķermenī, kas pēc tam sarežģītu lodes izdabūšanu ārā. "Labāk, ja reiz būs lemts tā notikt, lai lode iziet cauri ķermenim," tolaik nodomāju. Jāteic, toreiz biju vēl jauns un dulls *gurķis*. Apmācības, kā rīkoties tamlīdzīgās situācijās, biju izgājis, arī fiziskā sagatavotība bija un adrenalīns, protams, sīta augstu vilni, bet bailes gan nejutu. Nu un tā piegājām pie dzīvokļa durvīm (es – priekšā, policisti – aiz manis), kuras atvēra agresīvā vīrieša sieva. Tālāk visu atceros kā palēninātā filmā, lai gan viss notika ļoti ātri. Sieviete pastūmu malā, iegāju koridorā un tad pa labi esošajā dzīvojamā istabā sēžam uz divāna ieraudzīju aptuveni 50 gadus vecu vīrieti. Tobrīd viņš jau cēla augšā roku, kurā atradās ierocis, bet es

Foto - no personīgā arhīva

Saņemt augstāko valsts apbalvojumu. No Valsts prezidenta Egila Levita rokām Sentis Gorbāns saņēma Viestura ordeni, kas nodibināts 1938. gadā senās patstāvīgās Latvijas varenības piemiņai un atjaunots ar Valsts apbalvojumu likumu 2004. gadā. Viesturs (13. gadsimta rakstītajos avotos arī Viestards, Viesthardus, Vesthardus, Vestardus, Vesters) bija seno Zemgaļu karavadonis un valdnieks ar sēdekli Tērvetes pilī, kura dzimšanas un miršanas gadi nav zināmi un kura pārziņā 13. gadsimta sākumā bija Zemgales rietumu daļa. Ordeņa devīze ir "Confortamini et pugnate" ("Esiet stipri un cīnieties!").

paspēju viņam uzkrīt virsū un pistoli pieturēt, lai netiktu raidīti šāvieni. Kas notika ar vīrieti tālāk, kāpēc viņš nolēma paspēlēt kariņu un vai viņam vispār bija ieroča glabāšanas atļauja, nemāku teikt. Droši vien vīrieti, kurš bija alkohola reibumā, bija apciemojušas *baltas pelītes*, bet viss turpmākais bija policijas kompetencē. Tā, lūk. Šo notikumu atcerēšos vienmēr, bet labāk to piedzīvot apmācībās, nevis reālajā dzīvē.

Arvien biežāk runā par mūsdienu skolēniem un jauniešiem, kuriem piekļūto fiziskā sagatavotība. Kādas ir Jūsu pārdomas?

– Runājot par jauniešiem, kuri potenciāli varētu būt karavīri vai, piemēram, zemessargi, viņu nepietiekamā fiziskā sagatavotība ir ne tikai vienkārši mīnuss, bet ļoti būtiska problēma. Tās ir sekas mūsdienu moderno tehnoloģiju ērai, kas ne tikai slinki iespaido ķermeņa, bet arī cilvēka emocionālos, garīgos un domāšanas procesus. Tā ir visas sabiedrības problēma, un viss sākas no ģimenes. Savulaik dzīvesveids bija krietni aktīvāks. Tikmēr ļoti liels pluss ir Latvijas armijas *mugurkaula*, instruktoru un jaunāko virsnieku sastāva, zināšanu līmenis, kas ir krietni apjomīgāks un mūsdienu apstākļiem piemērotāks nekā agrāk. Tas gan ir normāli, jo katram laikam sava izglītība. Kopumā gan varu teikt, ka Latvijas valsts ir drošībā. Atceros, ka, sākot dienestu Zemessardzē, kādu laiku man pat nebija sava formas tērpa. Pilnīgi atbalstu arī Ukrainas prezidenta padomnieka Oļeksija Arestoviča teikto, ka karam jāgatavojas miera laikā. Tā tas arī

notiek, jo pašreizējo Latvijas bruņoto spēku materiāltehnisko nodrošinājumu nevar salīdzināt ar kādreizējiem laikiem – šobrīd valsts aizsardzībai tiek pievērsta īpaša uzmanība. Kas attiecas uz lielā austrumu kaimiņa noziedzīgo ricību, nešaubos, ka agri vai vēlū Krievijas karaspēks no Ukrainas aizsvilps tajā pašā virzienā, uz kuriem Ukrainas bruņotie spēki ar jau slaveniem un visiem zināmiem vārdiem šogad februārī aizsūtīja krievu kara kuģi.

Jūsu dienests Zemessardzē ir stingrs apliecinājums patriotismam un valstiskai apziņai. Ko jums nozīmē Latvija?

– Patriotisms nāk no katras ģimenes, kas ir kā mazas mazitiņas sūniņas, kas veido mūsu skaisto dzimteni. Latvija arī ir mana ģimene – tā ir mana mīlošā sieva Jolanta un mūsu kopīgie bērni – 14 gadus jaunais dēls Renāts un meitiņa Elija 8. Es gan sevi visu laiku šaustu, ka varu būt vēl labāks tēvs, tādēļ liels paldies manai sievai, kura patiešām ir mamma ar lielo 'M'! Jāpiebilst, ka ikdienas gaitas kopā ar ģimeni pavadu Rīgā. Savukārt mana māte Melānija dzīvo Balvos.

Tikko aizvadīts valsts svētku mēnesis, bet priekšā – cerības uz skaistu un labiem notikumiem bagātu nākamā gadu. Ko novēlāt saviem tuviniekiem, kolēģiem, ikvienam iedzīvotājam un mūsu Latvijai?

– Teikšu ļoti vienkāršus, bet patiesus vārdus, kas nāk no sirds – mīlestību ģimenē, veselību, un turiet buru!

Par pašizliedzīgu kalpošanu un ieguldījumu sabiedrības saliedētībā par Atzinības krusta kavalieri iecēla arī bijušo priesteri Balvu novadā un pašreizējo Rēzeknes Dieva Žēlsirdības Romas katoļu draudzes prāvestu, Rēzeknes-Aglonas diecēzes ģenerālvikāru STAŅISLAVU PRIKULI.

Savukārt par profesionālu, pašizliedzīgu dienestu, ieguldījumu Zemessardzes attīstībā un dalību starptautiskajā operācijā Bosnijā un Hercegovinā par Viestura ordeņa komandieri iecēla Zemessardzes 3. Latgales brigādes komandieri pulkvedi GUNĀRU VIZULI, kura māte Vilhelmīne nāk no Briēzuciema, bet tēvs Jānis – no Baltinavas.

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Laikraksta lasītāji ievērojuši, ka jau vairākus mēnešus “Vaduguni” publicējam rakstu sēriju, kas tapusi, pateicoties Mediju atbalsta fonda atbalstam. Dažas no šīm publikācijām pārceltas latgaliešu valodā, lai popularizētu šīs valodas lietošanu sabiedrībā. Taču ne visiem lasītājiem latgaliešu rakstu valoda saprotama, tādēļ pēc vairākkārtēja lūguma turpinām publicēt rakstus arī latviešu literārajā valodā saīsinātā veidā.

Atvērta 1860.gadā!

Alus darītava likteņupes krastos

Blakus Latvijas likteņupes Daugavas krastiem jau vairāk nekā gadsimtu, kopš 1860.gada, atvērta Daugavpils alus darītava, kuras bagātā vēsture cieši saistīta ne tikai ar pilsētas, bet arī visas Latgales pagātnes notikumiem. Tagad alus ražotne SIA “Latgales Alus D” var lepoties ar unikālām istā dzīvā Latvijas alus tradīcijām un pārmantotajām vislabākajām Eiropas alus īpašībām, bet kopš 2012.gada arī ieguvusi jaunu elpu – uzcelta moderna ražošanas telpa, kas aprīkota ar jaunākajām iekārtām no rietumvalstu progresīvākajiem alus ražotājiem.

Rūpnīcas pamatlicējs – leģendārais Gurvičs

Visagrākie minējumi par alus darīšanu Daugavpilī rodami 1765.gadā, kad rakstīts par pilsētas iedzīvotājiem, kuri pārtiek no zemkopības un dzērienu pārdošanas. Ar diezgan lielu ticamību var apgalvot, ka šo dzērienu vidū bija arī alus. Tīkmēr 19.gadsimta pirmajā pusē Daugavpils pilsētas teritorijā, Daugavas upes krastā, ģildes tirgotājs Ševels Gurvičs atvēra jaunas ražotnes – maltuvi un kokzāģētavu ar ēvelmašīnām, kuras darbināja tvaika mašīnas. Tolaik tā bija liela greznība un progress. Tieši turpat 1860.gadā Š.Gurvičs atvēra arī savu alus darītavu, kurā sākotnēji strādāja astoņi cilvēki un brūvēja 12 tūkstošus spaiņu alus gadā. Vēlāk alus ražotnē bija nodarbināti jau 13 cilvēki, bet zeltainā un ārkārtīgi pieprasītā dzēriena apjoms palielinājās jau līdz 23 tūkstošiem spaiņu alus 12 mēnešos. Pilsētā kļuva arvien vairāk krogu, kuros baudīja Gurviča alu, bet putojošo dzērienu ozola mucās piegādāja gan uz Rīgu, gan arī Polocku un Vitebsku. Jau 19.gadsimta beigās Š.Gurviča alus darītava sasniedza tolaik nepieredzētu vērienu. 463 Krievijas Eiropas daļas un Polijas caristes alus darītavu vidū Š.Gurviča ražotne bija viena no desmit lielākajām. Strādnieku skaits sasniedza 50 cilvēkus, kuri brūvēja jau 150 tūkstošus spaiņu alus gadā! Tiesa, ne viss ritēja gludi. Alus darītava cieta postošā ugunsgrēkā, bet vislielākais kaitējums tika nodarīts revolūcijas gados, kā arī Pirmā un Otrā pasaules kara laikā, kad alus ražošana samazinājās četras reizes. Tā turpat tika arī vairākas reizes uzcelta no jauna, līdz pienāca arī salīdzinoši nesenie 1990.gadu krīzes gadi. Savukārt pēc regulāras produkcijas samazināšanas 2008.gadā alus ražošanu pārtrauca vispār.

Novērtē modernos ražošanas apstākļus

Tomēr gadi nestāv uz vietas, un arī Daugavpils alus darītavai tie nesuši pamatīgas pārmaiņas. 2012.gadā uz tās pašas zemes, uz kuras leģendārais Š.Gurvičs sāka brūvēt alu, tika uzcelta jauna alus ražošanas telpa 1200 m² platībā ar modernām iekārtām. Savukārt 2014.gadā, izmantojot jaunāko čehu aprīkojumu un pieaicinot šīs valsts tehnologus, tika uzbūvēta arī mūsdienīga un visām prasībām atbilstoša alus iesala ražotne. SIA “VLABA” valdes loceklis VLADIMIRS un JŪLIJA BAĻUKEVIČI, kuri alus ražošanas mērķiem irē Daugavpils alus darītavas telpas, gan neslēpj, ka daļā sabiedrības valda maldīgi stereotipi, ka “Latgales Alus” nav īpaši kvalitatīvs. Patiesībā tas ne tuvu nav patiesībai, par ko, ciemojoties alus darītavā, pārliecinājās arī laikraksta “Vaduguns” žurnālists. “Ikviens, kurš viesojies Daugavpils alus darītavā, allaž augstu novērtē ražošanas jaudu līmeni un to, kādos modernos apstākļos alus šobrīd tiek brūvēts. Iespējams, šāds iesīkstējies un maldīgs priekšstats saistīts ar kādu no ražotnes padomju laika periodiem. Kā saka, tā laika ražotnes sen vairs nav, bet kaut kāda vilšanās palikusi. Man gan par to grūti spriest. Tā jau ir vēsture, un tagad alus darītavas galvenais darbības princips ir nepārtraukta tiekšanās pēc arvien augstākas un augstākas kvalitātes,” uzsver Vladimirs.

Par to liecina arī fakts, ka Daugavpils alus darītava piedalījies dažādos konkursos, katrai no alus šķirnēm saņemot ne tikai vairākus apbalvojumus un medaļas, bet neatkarīgi eksperti šī alus kvalitāti novērtējuši arī ar augstām atzīmēm. Kas attiecas uz ražošanas procesu, Vladimirs stāsta, – ja ražotni nodarbinātu ar absolūti pilnu jaudu, šobrīd tā varētu saražot līdz pat 100 tonnām litru produkcijas mēnesī. Protams, “Latgales Alus” tiek pārdots pudelēs veikalos (tajā skaitā, piemēram, Lietuvā), bet pārsvarā uzsvars tiek likts uz izlejamo gan gaišo, gan arī tumšo alu dažādās kafējnicās, bāros un tamlīdzīgās atpūtas vietās.

Stāsts turpinās! Jūlija un Vladimirs (attēlā) ne tikai dara visu iespējamo, lai “Latgales Alus” zīmolu saglabātu un tas netiktu aizmirsts, bet arī kaļ jaunus attīstības plānus un vienlaikus lepojas ar alus darītavas bagāto un unikālo vēsturi. “Alus darītavas stāsts turpinās!” apņēmības pilni ir gardā “Latgales Alus” ražotāji.

Pudeļu sagatavošana alus iepildīšanai. Vladimirs un Jūlija stāsta, ka “Latgales Alus” receptūra izstrādāta sadarbībā ar aldariem no Čehijas un Slovākijas, kuri alu brūvē jau vairākus paaudzēs. Protams, ievērotas arī visas Latgales reģiona alus brūvēšanas tradīcijas, turklāt alus iepildīšanai tiek izmantotas tikai vieglas čehu ražojuma stikla pudeles, kas otrreiz tirgū vairs nemonā. Automatizētā iepildīšanas līnija izslēdz cilvēka daļību šajā procesā. Tāpat jāpiebilst, ka šobrīd Daugavpils alus darītavā, ieskaitot administrācijas darbiniekus, kopumā strādā 12 cilvēki. Arī jaunās telpas, kur notiek alus ražošana, ir salīdzinoši nelielas. Vladimirs un Jūlija gan uzsver, ka, atšķirībā no agrākiem laikiem, mūsdienās tām nemaz nav jābūt lielām. Turklāt Daugavpils alus darītavā liela daļa ražošanas procesa ir automatizēta, kas neprasa apjomīgu dzīvo darbaspēku.

Bagāti jaunām idejām

Lūgti novērtēt alus tradīcijas Latvijā, Vladimirs un Jūlija uzsver, ka tās patiešām ir iespaidīgas un, kas pats svarīgākais, turpina pilnveidoties un strauji attīstīties. “Latvijā ir alus darītavas, īpaši lielās, kuras plašā klāstā piedāvā tieši mūsu valstij tradicionālu alu. Savukārt vismaz daļa mazo alus ražotņu lielā mērā piedāvā Latvijas tirgum netradicionālu alu. Piemēram, tādas alus šķirnes kā Indijas gaišais eils jeb IPA, kas vairāk sastopams Lielbritānijā vai citās valstīs. Jāteic, šāda alus ražošana ir salīdzinoši vieglāka nekā Latvijas tradicionālā alus brūvēšana, kas, lai uzturētu pašu augstāko kvalitāti, prasa modernākas iekārtas. No Latvijas tradicionālā alus ražotājiem īpaši varu izcelt alus darītavu “Tērvete”, kas ir ļoti konkurētspējīgs uzņēmums. Arī mans tēvs studiju gados ik pa laikam nogaršoja tieši “Tērvetes alu”, ar smaidu seja atceras Vladimirs.

Modernās alus brūvēšanas iekārtas. Ņemot vērā daudzus un dažādus faktorus, alus brūvēšana ilgst no 8 līdz 12 stundām, bet viss alus darīšanas tehnoloģiskais process aizņem mēnesi. Jāpiebilst, ka Daugavpils alus darītavā alu nepakļauj pasterizācijai un konservācijai, bet tikai filtrācijai, kas ļauj saglabāt alu dzīvu un visas tā derīgās īpašības.

“Latgales Alus”. Kā zināms, Latgale ir ezeru zeme. To uzsver arī Vladimirs un Jūlija, kuru ražotajam alum ūdens tiek iegūts no dziļa artēziska urbuma. Tīkmēr visa pamats ir Latvijā audzēti mieži, kurus pēc ražas novākšanas

vairākkārt attīra un šķiro pēc graudu izmēra, kas ievērojami ietekmē galīgo iesala kvalitāti. Lai “Latgales Alus” būtu īpaši labs, miežus mērcē vistīrākajā artēziskajā ūdenī.

Tuvojoties Daugavpils alus darītavas apmeklējuma noslēgumam, viesmīļie Vladimirs un Jūlija ikvienam “Latgales Alus” cienītājam arī nedaudz pavēra priekškaru uz alus darītavas nākotnes plāniem. Proti, viņi pārliecināti, ka jebkurš inovatīvs un uz attīstību vērstis uzņēmums ilgtermiņā nevar veiksmīgi strādāt, ja savā darbībā neko nemaina. Tādēļ plānots izveidot jaunu produkcijas līniju un alus sortimentus ar citu zīmolu, bet no līdzšinējā ražotāja – Daugavpils alus darītavas. “Protams, visus noslēpumus šobrīd atklāt nevaram, bet idejas ir aktīvā procesā. Sekojiet jaunumiem!” uzsver Vladimirs un Jūlija.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Zināšanai

Neatlieciet personas apliecības (eID kartes) noformēšanu!

Ar 2023.gada 1.maiju personas apliecība (eID karte) būs obligāts personu apliecinošs dokuments Latvijas pilsonim vai nepilsonim, kurš sasniedzis 15 gadu vecumu.

Līdz ar to, jau no 2021.gada 1.janvāra Latvijas pilsonim vai nepilsonim, kurš sasniedzis 15 gadu vecumu, pasi izsniegs, ja viņam būs derīga personas apliecība (eID karte), vai pasi izsniegs vienlaikus ar personas apliecību (eID karti). Vienlaikus ar šiem grozījumiem Personu apliecinošu dokumentu likumā ir noteiktas dažas personu grupas, uz kurām nosacījums par personas apliecību (eID kartes) kā obligātu personu apliecinošu dokumentu attiecināms ilgākā pārejas periodā, proti, no 2021.gada 1.janvāra līdz 2030.gada 31.decembrim. Šīs grupas ir:

- 1) persona, kura Iedzīvotāju reģistra likumā noteiktajā kārtībā ir sniegusi ziņas par savu dzīvesvietu ārvalstī;
- 2) persona, kura saņem pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, kas ir reģistrēta sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā;
- 3) persona, kura ir izstājusies no sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, lai saņemtu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā;
- 4) persona, kura saņem sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas grupu mājās pakalpojumus;
- 5) persona, kurai noteikta I invaliditātes grupa;
- 6) persona, kura ir virs darbības vecuma;
- 7) persona, kurai noteikts politiski represētās personas statuss.

Tāpat vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar 2023.gadu, ID karte būs nepieciešama braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanai sabiedriskajā transportā. Tā kalpos kā personas identifikācija, saņemot bezmaksas braukšanas biļeti vai iegādājoties biļeti ar atlaidi gan

iepriekšējā pārdošanā, gan sabiedriskajā transportā:

- personām ar I un II grupas invaliditāti;
- politiski represētajām personām;
- nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem;
- bērniem-bāreņiem un bez vecāku apgādības palikušajiem bērniem;
- daudz bērnu ģimenēm.

BRAUKŠANAS MAKSAS ATVIEGLOJUMI reģionālajā sabiedriskajā transportā IZMAIŅAS 2023. GADĀ

KAS MAINĀS?
Lai saņemtu braukšanas maksas atvieglojumus reģionālajā sabiedriskajā transportā, būs jāuzrāda eID karte, ko var nolasiņ transportlīdzeklī uzstādītās specializētās iekārtas.

KURUS IEDZĪVOTĀJUS SKARS IZMAIŅAS?

- personas ar I un II grupas invaliditāti,
- politiski represētās personas,
- nacionālās pretošanās kustības dalībniekus,
- bērnus-bāreņus un bez vecāku apgādības palikušos bērnus,
- daudz bērnu ģimenes.

PĀRBAUDI! Vai tev ir atbilstoša eID karte, lai tu varētu arī turpmāk saņemt braukšanas maksas atvieglojumus sabiedriskajā transportā?

MAN IR eID KARTE, KAS IZDOTA:

- līdz 2019. gada 1. septembrim – PMLP jānoformē jauna eID karte - neatliec, dodies uz PMLP tuvākajā darba dienā (pakalpojumu var saņemt rindās kārtībā);
- no 2019. gada 2. septembra līdz 2021. gada 27. decembrim – atrodi eID kartes PIN kodu + piesaki vīzē VPVKAC (interesēties par vīzētā) vai CSDD (tālrunis: 67025777) un speciālisti palīdzēs aktivizēt atbilstošu kartes funkcionalitāti. *Ja nav PIN koda, sazinies ar PMLP!
- no 2021. gada 28. decembra – eID karte jau ir atbilstoša atvieglojumu saņemšanai, aicinām sekot līdzi informācijai, kad izmaiņas 2023. gadā stāties spēkā.

MAN NAV eID KARTES

Tuvākajā darba dienā dodies uz PMLP un noformē eID karti!

Braukšanas maksas atvieglojumu saņemšanai un vietējās nozīmes autobusos, vilcienos varēs saņemt tikai ar eID karti.

Gadījumā, ja pasažierim, kurš vēlēties arī turpmāk izmantot valsts piešķirtās atlaides braukšanai sabiedriskajā transportā, vēl nav Latvijā izdota eID karte, Autotransporta direkcija aicina doties uz PMLP un šādu karti saņemt.

Informē VID

Ja iepērcies interneta veikalos ārpus Eiropas Savienības...

Tuvojas Ziemassvētku laiks, kad gribas iegādāties sev tīkamu precī internetu veikalā. Tādēļ atgādinām, ka par precēm, ko iedzīvotāji iegādājas internetveikalos vai platformās un saņem sūtījumos no valstīm ārpus Eiropas Savienības (ES), tajā skaitā – no Apvienotās Karalistes, ir jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis (PVN).

IOSS sūtījumi

Pircējs var samaksāt PVN preces iegādes brīdī, ja e-komercijas platforma, kurā darbojas pārdevējs, ir ES reģistrējies PVN īpašā režīma – IOSS (Import One Stop Shop) – izmantošanai. Ja trešās valsts komersants izmanto IOSS režīmu, tam ir tiesības iekļaut PVN preces cenā, un vēlāk šis PVN nonāk sūtījuma saņēmēja valsts budžetā. Informācija par to, ka PVN tiks iekasēts pirkuma brīdī, pārdevējam ir skaidri jānorāda savā e-komercijas platformā. Iegādājoties preces trešo valstu internetveikalos vai e-komercijas platformās, aicinām pievērst uzmanību tam, vai pie preces cenas atsevišķi ir norādīts PVN. Samaksājot PVN pirkuma brīdī, sūtījumus, kuru vērtība nepārsniedz 150 eiro, pircējs saņem jau atmuitotus. Ja e-komercijas platforma izmanto PVN īpašo režīmu IOSS, tad preces atmuito attiecīgais pasta operators – VAS "Latvijas Pasts" vai eksprespasts, bet sūtījuma saņēmējam muitas formalitātes nav jākārto.

Jāņem vērā, ka pasta operators, atmuitojot sūtījumu, var izmantot tikai to informāciju, kas iekļauta pārdevēja sniegtajos sūtījuma elektroniskajos datos, tajā skaitā informāciju, kas apliecina PVN apmaksu pirkuma brīdī. Gadījumā, ja šādi dati kaut kādu iemeslu dēļ pasta operatora rīcībā nenonāk, sūtījumi tiek nodoti muižošanai vispārējā kārtībā un par tiem jāsamaksā PVN. Šādas situācijas reizēm veidojas, iepērkoties platformās, kurās tirgojas fiziskas personas, kas patstāvīgi nodod sūtījuma datus pasta operatoram. Lai saņemtu atpakaļ pirkuma brīdī samaksāto PVN, pēc sūtījuma saņemšanas personai jāvēršas pie e-komercijas platformas administrācijas

ar prasību to atmaksāt.

Svarīgi, ka tikai fiziskas personas var iegādāties preces, kurām e-komercijas platforma ir piemērojusi PVN īpašo režīmu IOSS. Juridiskām personām, kas ir nodokļu maksātājas un veic uzņēmējdarbību, šis režīms nav paredzēts.

Pārējie sūtījumi

Ja trešās valsts uzņēmums nav reģistrējies PVN īpašajam režīmam IOSS, pārdodot preces pircējam Latvijā, tas pirkuma brīdī neiekasē PVN. Šādā gadījumā PVN ir jāsamaksā sūtījuma saņēmējam tā atmuitošanas brīdī. Informāciju par atmuitojamo sūtījumu persona saņem no pasta operatora. Kad saņemta ziņa par to, ka jāveic sūtījuma atmuitošana, personai ir jāizvēlas, vai pati deklarēs sūtījumu, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS), vai uzticēs šo pienākumu attiecīgi VAS "Latvijas Pasts" vai eksprespastam.

Pasta nosūtītajā ziņā par muižojamo sūtījumu ir norādīta informācija, kas vajadzīga, lai EDS noformētu vienkāršoto importa muitas deklarāciju pasta sūtījumiem – numurs (pasta sūtījuma numurs vai izsekošanas numurs/Tracking number), Pagaidu uzglabāšanas deklarācijas (PUD) numurs, PUD preces kārtas numurs, svars. Pārējā informācija ir paša pircēja rīcībā.

Aprēķinot nodokļus par komerciālo sūtījumu, tiek ņemta vērā gan preču vērtība, gan piegādes izmaksas, kas saistītas ar konkrēto sūtījumu. Piemēram, ja sūtījumā no ASV ir apģērbi 110 eiro vērtībā, piegādes izmaksas ir 5 eiro, tiek aprēķināts PVN 21% no 115 eiro. Tātad nodokļu summa, kas saņēmējam jāsamaksā par sūtījumu, ir 24,15 eiro. Lai pirms pirkuma veikšanas internetā varētu uzzināt, cik liela nodokļu summa būs jāmaksā par izvēlēto preci, aicinām izmantot nodokļu aprēķina kalkulatoru pasta sūtījumiem. Vēršam uzmanību, ka sūtījumos nav atļauts saņemt tabakas izstrādājumus, elektroniskās cigaretes un uzpildes flakonus.

Ziemassvētku noskaņai

Tā ievēdīs šarmantajā Vīnes mūzikas pasaulē, piedāvājot klausītājiem izbaudīt mūziku par mīlestību, mūziku, kuru mīlam un pazīstam, mūziku, kas radīta, lai iepriecinātu un radītu svētus.

Koncertā piedalīsies izcili solisti: operdīva, vairākkārtēja Lielās Mūzikas balvas laureāte Sonora Vaice (soprāns), Anta Jankovska (soprāns/Itālija), Laura Pūrena-Kancāne (soprāns), Alfr. Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolas audzēkne Patrīcija Kozlovska (soprāns), Dainis Kalnačs (tenors), Nauris Indzeris (baritons), vijolnieks Raimonds Ozols un pianiste Agija Ozoliņa-Kozlovska. Biļetes visās "Biļešu paradīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.bilesuparadize.lv.

MUZIKĀLA IZRĀDE VISAI ĢIMENEI
GRINČA ZIEMASSVĒTKI
21. DECEMBRĪ PLKST. 18.00
LATGALES VĒSTNICĪBĀ GORS
BIĻETES "BIĻEŠU PARADĪZĒS" KASĒS UN WWW.BILESUPARADIZE.LV

23. DECEMBRĪ PLKST. 19.00
LATGALES VĒSTNICĪBĀ GORS
Dzintars Beitāns (vijole), Modris Laizāns (basģitāra), Ivars Kalniņš (ģitāras instrumenti), Zane Dāve Ivokāla, Jānis Kalniņš (ģitāra), Uldis Marhilevičs (klavieres).
Biļetes "Biļešu paradīzēs" kasēs un www.bilesuparadize.lv

Reklāma

DR. MAURĪNA KLĪNIKA

VĒNU DIENA

Piektdien, 9. decembrī,
no plkst. 10.00 līdz 18.00 pieņems
"DR. MAURĪNA VĒNU KLĪNIKAS"
ĶIRURGS, FLEBOLOGS
Dr. Med. Andrejs Vanags

Ar klīnika Privilēģiju Karti ATLAIDE!
Pieņemam ar Ergo, BTA, Balta un Compensa apdrošināšanas polisēm.
Iepriekšēja pieteikšanās uz ārsta maksas konsultāciju
pa tālruniem: **67374747**.

J. Seljicka
ārsta
praksē,
Gulbenē,
Brīvības
ielā 56

Pērk

Z.s "Strautiņi"
Iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

LIGNUM LATVIJA

Pērk meža īpašumus un cirsma.

SIA LIGNUM LATVIJA -
uzticama mežu iegāde

Zvaniet 29 289 878
lignum@lignum.lv
www.lignum.lv

Dažādi

Nepieciešams sagatavot malku
kailcirtē, 10 km no Balviem.
Tāl. 27806437.

Pārdod

Pārdod 3m alkšņa malku ar piegādi.
Minimālais apjoms 40 m³.
Zvanīt 20514042.

Kūdras apkures briketes.
Tāl. 29296201.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi.
Tāl. 26326705.

Pateicība

Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudzām sirdis sāp. (O.Skujā)

Vissirsnīgākie pateicības vārdi prāvestam Oļģertam
Misjūnam, Rugāju pagasta pārvaldei, Gatim,
dziedātājam Kornēlijai, Valijai un Velgai, apbedīšanas
biroja "Ritums" kolektīvam, "Senda Dz" kolektīvam.
Īpašs paldies ģimenes dakterei Dacei, ārsta palīdzībai
Ārijai, Balvu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigādei par
palīdzības sniegšanu. Paldies biedrības "Ūdensroze" dāmām,
Zemessardzes 31.kājnieku bataljonam, radiem, draugiem, kaimiņiem par
atbalstu, pavadot **Imantu Šmitu** pēdējā gaitā.

SIEVA, BĒRNI AR ĢIMENĒM

Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tur baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.
Skumju brīdī esam kopā un izsakām
patiesu līdzjūtību **Jurim Loginam**,
TUVU CILVĒKU guldot zemes klēpī.
AS "Balvu Enerģija" darbinieki

Saņem, mīļā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
Skumju brīdī klusa un patiesa
līdzjūtība **Mārim Voicišam ar
ģimeni**, mīļo **MĀMIŅU**,
VECMĀMIŅU mūžības ceļā
pavadot.
Inese, Ainārs

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vijies.
(V.Kokle-Liviņa)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Mārim
Voicišam ar ģimeni, MĀMIŅU**,
VĪRAMĀTI, VECMĀMIŅU pavadot
smilšu kalniņā.
Skaidrite, Artūrs, Lindas un Ingus
ģimenes

Pierimst soļi, klusē doma,
Neskan mīļās mātes balss.
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc viņas sauks.
Klusa un patiesa līdzjūtība **Mārim
Voicišam ar ģimeni, MĀMIŅU**
mūžībā pavadot.
Dainis, Andrejs, Juris, Lauris,
Eduards

Kļūst dzīvības siltums par sveci,
Kas gaismu ir beigusi liet.
Mīļš cilvēks kad projām
Mūžībā iet. (K.Apškrūma)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība lai
palīdz pārvarēt šķiršanās sāpes
Aivaram Voicišam, uz mūžu no
MĀMIŅAS atvadoties.
Senioru deju kopa "Ezerrieksts" un
vadītāja Inta

Kam nu stāstīšu, cik dienas melnas,
Sāpes smeldzošas kad sirdi māt.
Ne vairs glāstis mani kādas delnas,
Ne vairs mani mierinās nu kāds.
(E.Bērziņa)

Kad ar pēdējiem sveicieniem zemei,
saulei un cilvēkiem mūžībā aiziet
VELTA ŽUGA, mūsu patiesa
līdzjūtība **meitai Kristīnei Šmitei ar
ģimeni, mazbērniem, visiem
tuviniekiem**.
Dairis ar ģimeni, Aija

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skumjas smagi krit.
Cik grūti iedegt baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Mūsu klusa līdzjūtība un mierinājuma
vārdi **Kristīnei ar ģimeni**, māmīņu
VELTU ŽUGU zemes klēpī guldot.
Ārija, Andrejs

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļas rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **meitas
Kristīnes ģimenei, brāļu Vitālija
un Pētera ģimenēm**, mīļo māmīņu,
māsu un vecmāmīņu **VELTU ŽUGU**
mūžības ceļā pavadot.
Ausma, bērni ar ģimenēm

Līdzjūtības

Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa
sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst
Un tukšas kā kļūst mājas...
Kristīnīt, Tev un Tavai ģimenei
vispatiesākā līdzjūtība, māmīņu
VELTU guldot zemes klēpī.
Iluta, Aija, Lauris

Ņem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Ņem siltus vārdus aukstā ceļā līdz...
(O.Vācietis)
Lai uz mūža mājām
GRIGORIJAM MARUKAM
gaišs ceļš un mūsu klusa līdzjūtība
mīļajiem tuviniekiem.
Zita un Kristīne Sergas

Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku
smelt...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ivetai**,
**Tatjanai Kočānei un viņu
ģimenēm, TĒVU, VECTĒVU**
mūžībā pavadot.
Rugāju dāmu vokālais ansamblis

Vismelnākā šķiršanās stunda,
Par ēnu kad pārtop tavs glāsts,
Tēt, tie esam mēs, kuros tālāk
Nu skanēs tavs dzīvības stāsts.
(K.Apškrūma)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ivetai
ar ģimeni, TĒTI** zemes klēpī guldot.
Ilona, Anatolijs, Santa un Donatas

Mīļo tēt, cik ļoti grūti
Tev zemes klēpim dot,
Atvadoties sveikas sūti,
Dziedāt dziesmu pēdējo.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
**Tatjanai Kočānei ar ģimeni un
visiem tuviniekiem**, mīļo papuku
GRIGORIJU MARUKU zemes klēpī
guldot.
Romānu ģimene

Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju;
Nu apsīka mani soļi
Baltā smilšu kalniņā.
Mūsu patiesa līdzjūtība **Helēnai
Diņķitei un tuviniekiem**,
GRIGORIJU MARUKU mūžībā
pavadot.
Emilija, Astrida ar ģimeni

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Vien nostāties blakus uz brīdi un
klusēt,
Kaut vai tā, lai jums palīdzētu.
Kad kluso sāpi izraud sveces, mūsu
visdziļākā līdzjūtība **sievai Vinetai**,
**meitas Intas ģimenei, dēlam
Ilmāram**, pavadot vīru, tēvu,
vectēvu, sievastēvu
IVARU LAZDIŅU kapu kalniņā.
Erita, Sintija, Raimonds

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem
baltiem,
Kad vasara tos bagātīgi sniegs,
Ar egļu zariem sniegotiem un
baltiem,
Kad ziema smaržojošas puķes
liegs. (A.Vējāns)
Dalām bēdu smagumu un esam
kopā ar **kolēģi Intu un
tuviniekiem**, pavadot **TĒTI** kapu
kalniņā.
AAS "Balta" kolektīvs

Uz lūgšanu spārniem gars steidzas,
Kur mūžīgā skaidrība mirdz.
Tur vētras un negaisi beidzas,
Tur mieru gūst cilvēka sirds.
Izsakām sirsniņu līdzjūtību **Vinetai
Lazdiņai**, no **VĪRA** uz mūžu
atvadoties.
Balvu veikalu "top!" un "Skapis"
kolektīvi

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers jums spēku dod.
Lai labā, apkļususi sirds vēl ilgi
Teic padomus un ceļamaizi dod.
Šajā sāpju un skumju brīdī patiesa
līdzjūtība **Ilmāram un Intai, TĒTI**
mūžības ceļā pavadot.
Māris, Samanta, Gatis, Megija

Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm –
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaismā...
Šajā skumjajā atvadu brīdī esam
līdzās, dalām sāpju smagumu ar
**sievu Vinetu, dēla Ilmāra, meitas
Intas ģimenēm**, vīru, tēvu,
sievastēvu, vectēvu
IVARU LAZDIŅU pavadot mūžības
ceļā.
Maija, Aivars

Norima darbigās rokas,
Nespēja visu vēl veikt.
Nespēja šķiršanās brīdī
Pēdējās ardīvas teikt. (Z.Purvs)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
**Vinetai, Intai, Ilmāram un
pārējiem tuviniekiem**, vīru, tēvu,
vectētiņu **IVARU LAZDIŅU** mūžībā
pavadot.
Jaunās ielas 22. mājas iedzīvotāji

Var nemanot pienākt salna,
Kad ziedi kā sniegpārslas birst.
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,
Tās pavadītas pēkšņi var irt.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Vinetai
Lazdiņai un pārējiem
tuviniekiem, VĪRU** mūžībā pavadot.
Vidzemes ielas 7a mājas kaimiņi

Aiziet dvēsele klusi
Pa ziemas ceļu balto...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Maira
Enģa ģimenei, no TĒVA,
SIEVASTĒVA, VECTĒTIŅA** uz
mūžu atvadoties.
Zaļbirzes un Viksnas kolektīvu
mednieki

Lai miers maniem bērziem, zem
kuriem es stāju.
Lai miers manai zemei, pa kuru es
gāju.
Lai miers maniem putniem, kas
debesīs skrēja
Un deva daudz spēka no saules un
vēja. (M.Bārbele)
Skumju un atvadu brīdī mūsu
patiesa līdzjūtība **ģimenei un
tuviniekiem, SERGEJU PAŠKOVU**
mūžības ceļā pavadot.
Kolēģi Viļakas pilsētas pārvalde

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis,
Savu darbu un domas,
Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vijies.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
sievai un bērnu ģimenei,
pavadot mīļo vīru, tēvu un vectētiņu
SERGEJU PAŠKOVU pēdējā ceļā.
Alda Orlovska ģimene, Jānis
Dortāns, Baravikovu, Romanovu,
Saidu un Barovsku ģimenes

aduguns
INDEXSS 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2450